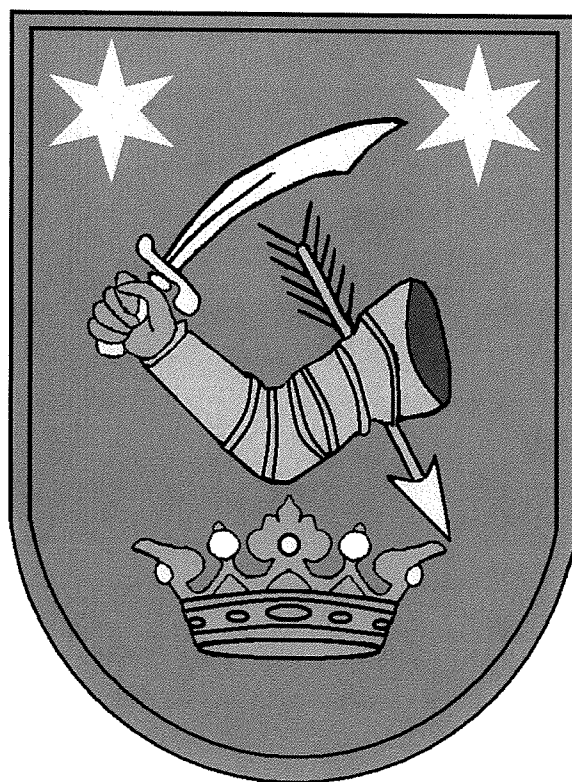

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program
Mezőkeresztes Város Önkormányzata
2023-2028.**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	6
Célok	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	9
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	15
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	67
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	72
1. A HEP IT részletei	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
A beavatkozások megvalósítói	72
Jövőképünk	73
Az intézkedési területek részletes kifejtése	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	83

3. Megvalósítás	88
A megvalósítás előkészítése	88
A megvalósítás folyamata	88
Monitoring és visszacsatolás	89
Nyilvánosság	89
Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Mezőkeresztes Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja és folytatása a 27/2013.(VI.24.) határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program dokumentumnak.

Mezőkeresztes ahhoz, hogy 2018-tól is hatékonyan, illetve még hatékonyabban tudja működtetni az intézményhálózatát, ellátni az Önkormányzati kötelező feladatokat és lehetőség szerint az önként vállalt feladatok és a fejlesztések terén is tudjon előre lépni, ismételten szükséges a feladatok felülvizsgálata, valamint a mutatószámok változása függvényében sort kell keríteni a kötelező és önként vállalt feladatainak átgondolt fejlesztésére, átalakítására.

A település bemutatása

Mezőkeresztes Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Budapest-Miskolc közötti vasútvonal és az M3-as autópálya között helyezkedik el Budapeستől 147 km-re, Miskolctól 35 km-re. Városunk megközelíthetőségét autópálya le és felhajtó ág segíti (139-es kilométerszelvényénél). Vasútállomása a Mezőkeresztes-Mezőnyárad nevet viseli, mely a

várostól északra 3 km-re épült. Településünk a 3-as számú főútvonalától délre esik 4 km távolságban.

Mezőkeresztes város a megye déli csücskének egyik legrégebbi, sok történelmi vihart megért ősi települése. Borsod megye területe már 40 ezer éve lakott, ezen belül Mezőkeresztesé is. Tipikus településmagként, valamikor a történelmi idők előtt jöhetett létre a Kács-Sályi patak partján, a Csincse-patak és a Tardi-ér között.

A város belterületén ugyan nem végeztek régészeti ásatásokat, de beszakadt vermekből, alapásásokból a bükki barlangi leletekhez hasonló ősrégi használati tárgyak, eszközök kerültek elő. A korai népvándorlás megindulása után a feltételezett szórványtelepülést a szkíták foglalhatták el, akik nagyon érdekes és értékes nyomot hagytak maguk után: az Aranyszarvast. A gyönyörű aranyelet a régebben a településhez tartozó Zöldhalompusztán került elő 1928-ban (Zöldhalompusztán 1995. január 1. óta Csincse része). A III. században a kelták, az V. században a jazigok és a szarmaták telepedtek le itt, őket követték az avarok és a hunok. A VII. század táján építhették az ún. Csörsz árkát, amely valószínűleg védősánc lehetett. A település nevét valószínűleg a Diósgyőrben letelepedett keresztes lovagokról kaphatta, akiknek e tájon kiterjedt birtokaik voltak. A XIV. században Mezőkeresztes Diósgyőrhöz tartozott. A település 1456-ban V. László királytól városi rangot, címet és pecsétet kapott. Mátyás király 1471-ben további kiváltságokkal ruházta fel a várost. Az egri ostrom után három évvel Bornemissza Gergely itt ütközött meg a nyílt mezőn a törökkel - a sokszoros túlerő miatt azonban csúfos vereséget szenvedett. A törökök őt magát is elfogták, rabláncra fűzve Isztambulba vitték, ahol felakasztották. 1596-ban szintén nagy csatára került sor, ez volt az ún. mezőkeresztesi csata vagy a "borsodi Mohács". Az ütközetben a keresztény hadak fényes diadalt arattak, a török megfutamodott. Sajnos, több okból, mégis fordult a kocka: a zsákmányra éhes zsoldosok nem törődtek a törökök üldözésével, akik egy idő után visszafordultak a menekülésből, és csapást mértek az ellenfélre. Korabeli adatok szerint több mint 30 ezer ember holtteste maradt temetetlenül a csatatéren. A török bosszúvágyában az

egész környéket feldúlta, az élet csak kiűzésük után indulhatott meg újra. Mária Terézia 1755-ben minden addigi jogába visszahelyezte a várost, amely azonban a XIX. század végére egyre inkább háttérbe szorult. 1950-ben Mezőkeresztes és Keresztespüspöki Mezőkeresztes néven nagyközséggé egyesültek. Mezőkeresztes 2009. július 01. napján újra városi rangot kapott.

Mezőkeresztes egyik nevezetessége a Hoffmann-kastély,

ahol Hoffmann Julianna (Munkácsy Emilné) élt. A szájhagyomány szerint járt náluk Munkácsy Mihály, aki Mezőkeresztesen és Tardon találta meg az "ösmagyar típusokat" a készülő Honfoglalás (1895) c. munkájához, amely ma is a magyar parlament ékessége.

Értékeink, küldetésünk

Mezőkeresztes város gazdasági szempontból kedvező területen fekszik. Geográfiai adatok alapján a terület mezőgazdasági tevékenységre alkalmas, aminek eredményeként a helyi magántulajdonra épülő vállalkozások mezőgazdasághoz kötődnek. A mezőgazdasági, termelési tevékenység sokrétű, de elsősorban szántóföldi kultúrák termesztése a jellemző.

Az ipari tevékenység hányada alacsony.

Az itt élők megélhetésének alapját a mezőgazdaság jelenti, mely termelés jellemzően családi gazdaságok keretében történik.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Mezőkeresztes település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás,
- a szociális biztonság,
- az egészségügy,
- az oktatás és
- a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és

- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi Önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó Önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet.

A fent hivatkozott jogszabály által meghatározott esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi rendeletek:

- 📖 Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 10/2009. (VIII.06.) Önkormányzati rendelete: meghatározza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások formáit, igénybevételük rendjét és az intézményi térítési díj megállapítását, a kedvezményeket.
- 📖 Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testületének az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 2/2014. (I.30.) Önkormányzati rendelete: meghatározza a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások formáit, igénybevételük feltételeit.
- 📖 Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testületének a fiatalok lakáshoz jutásának helyi támogatásáról szóló 15/2016. (XII.02.) Önkormányzati rendelete: azért került megalkotásra a rendelet, hogy a fiatalokat a településünkön letelepedésre ösztönözze. A rendelet tartalmazza a kérelmezők körére az eljárási szabályokra vonatkozó rendelkezéseket.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési Önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi esélyegyenlőségi program az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal kapcsolódik:

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának 2018. évi költségvetése: mely tartalmazza a szociális és gyermekjóléti ellátásokat, pályázati forrásokat.

Gazdasági program 2015-2019 évekre: a gazdasági program esélyegyenlőséggel kapcsolatos rendelkezése a gazdaságfejlesztési célkitűzései között szerepel a munkahelyteremtés és a lakosságmegtartás, a fiatalok helyben tartásának elősegítése, településfejlesztés. A kultúra,

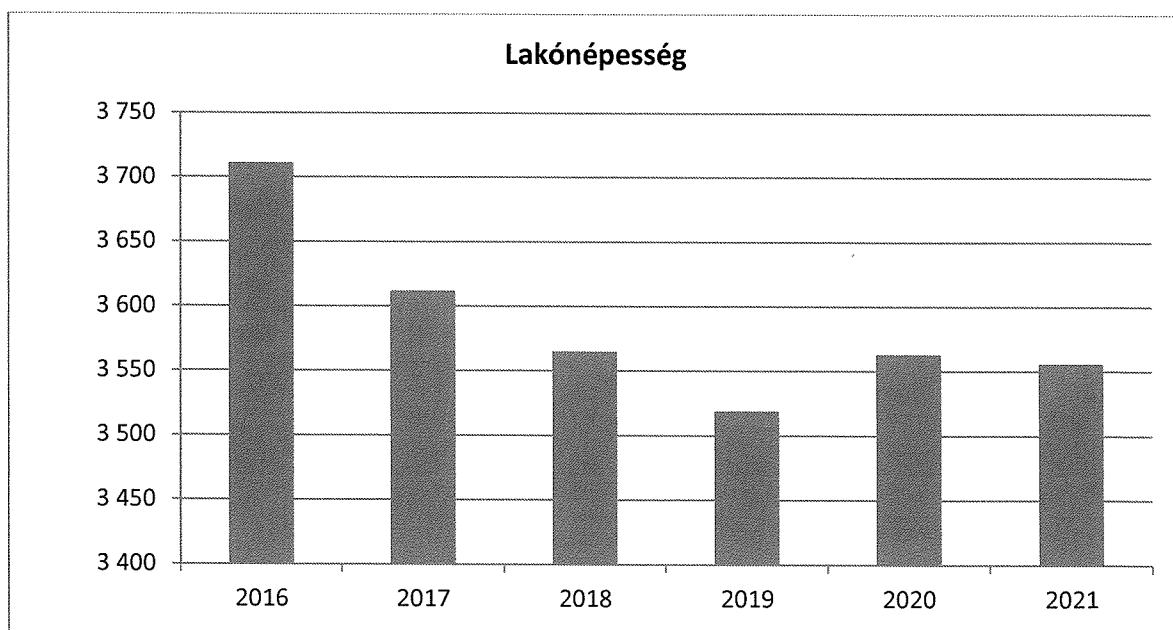
oktatás, sport célkitűzések között szerepel a programok, rendezvények szervezése a fiatalok, de az egész lakosság számára, a turizmus fellendítése.

Népesség

Mezőkeresztes állandó lakossága: 2020. január 1-jén 3519 fő, melyből a férfiak száma: 1808 fő, a nők száma pedig: 1877 fő.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	3 711	bázis év
2017	3 612	97,33%
2018	3 565	98,70%
2019	3 519	98,71%
2020	3 563	101,25%
2021	3 556	99,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti adatokból megállapítható, hogy Mezőkeresztes város lakónépessége (lakóhellyel és tartózkodási hellyel rendelkezők száma) folyamatosan csökken, 2013. és 2017. év között 230 fővel. A népesség szám alakulásáról viszont elmondható, hogy a környező településekhez képest Mezőkeresztesen kisebb a lakosságszám fogyása.

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy Mezőkeresztes város lakónépessége növekedett, 2020. és 2021. év között.

A 2.1. számú táblázat, illetve a kördiagramok a 2016. évi állandó népesség (bejelentett állandó népesség) adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból és a kördiagramokból megállapítható, hogy a lakosság nemenkénti megosztása összességében kiegyenlített. Érdekes jelenség, hogy az aktív korú férfilakosság száma lényegesen nagyobb, de a 60-64 éves korosztály és a 65 év feletti korosztály esetében ez az arány megfordul, így ebben a korcsoportban a nők aránya magasabb. A táblázatból megállapítható, hogy a férfiak átlagéletkora alacsonyabb a nőkéénél.

Jellemző, hogy a 0-18 évesek aránya csökken, a teljes lakosság 21,08%-át teszi ki mindösszesen, míg a 60 évnél idősebb lakosságaránya 24,33%, ebből megállapítható, hogy a lakosság előregedése tapasztalható.

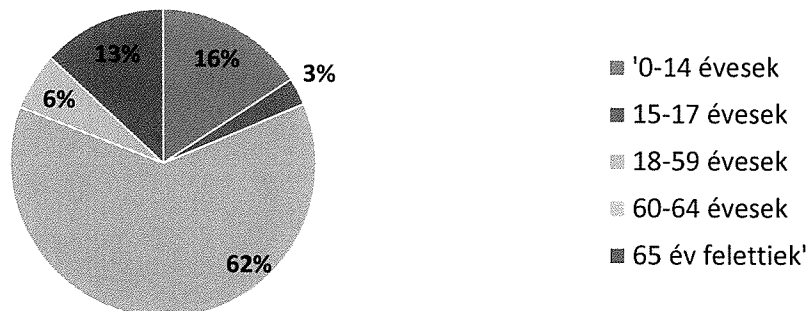
A 2. számú táblázat, illetve a kördiagramok a 2019. évi állandó népesség (bejelentett állandó népesség) adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból és a kördiagramokból az is megállapítható, hogy a lakosság nemenkénti megosztása összességében kiegyenlített. Érdekes jelenség, hogy az aktív korú férfi lakosság száma 143 fővel nagyobb, de a 60-64 év és a 65 év feletti korosztály esetében ez az arány megfordul, így ebben a korcsoportban a nők aránya lett magasabb. A vizsgálat után továbbra is az állapítható meg a táblázatból, hogy a férfiak átlagéletkora alacsonyabb a nőkéénél.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

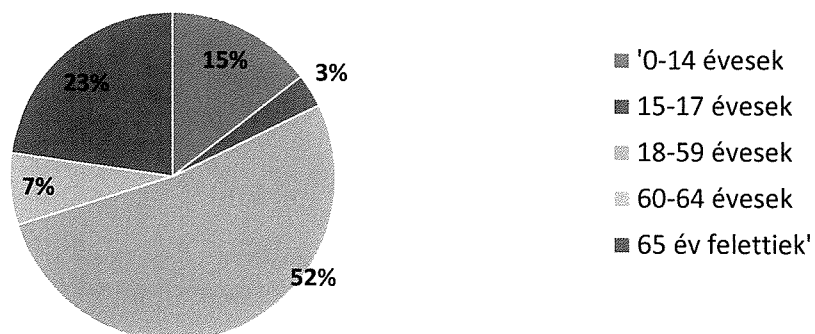
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 808	1 877	3685	49,06%	50,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			109	2,96%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	285	272	557	7,73%	7,38%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	51	61	112	1,38%	1,66%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 124	983	2107	30,50%	26,68%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	110	132	242	2,99%	3,58%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	238	429	667	6,46%	11,64%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

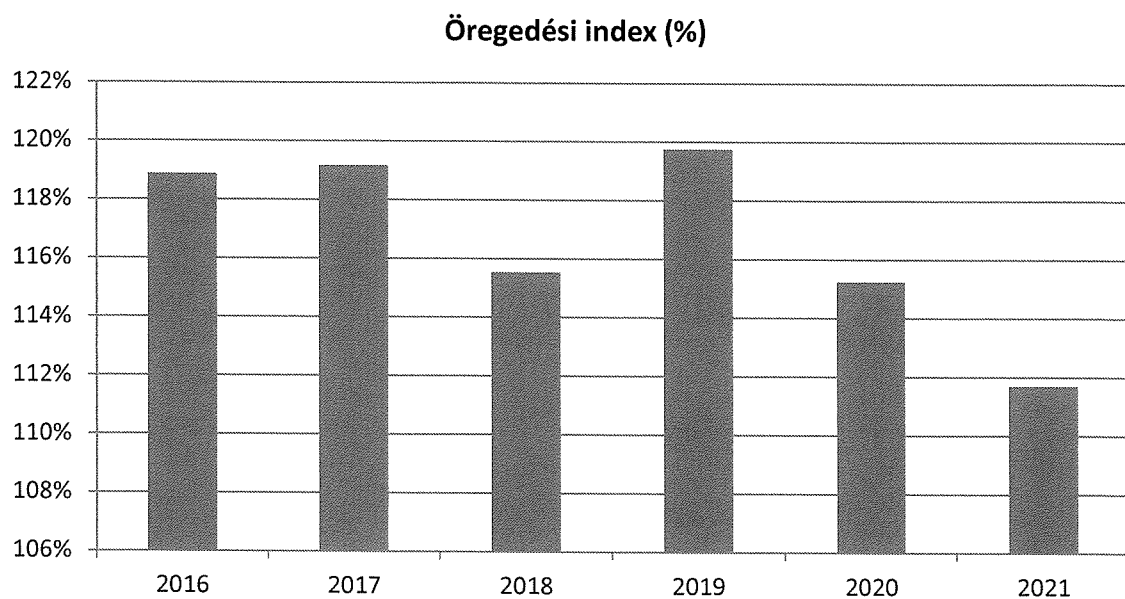

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma			
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	55	44	-11
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	56	56	0
Összesen	111	100	-11

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	674	567	118,87%
2017	659	553	119,17%
2018	647	560	115,54%
2019	667	557	119,75%
2020	658	571	115,24%
2021	659	590	111,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A fenti adatokból megállapítható, hogy Mezőkeresztes lakossága előregedőben van.

A népesség csökkenése nemcsak az előregedés következménye az állandó elvándorlás is szerepet játszik.

A vizsgálatot követően a 3. számú táblázatban, amiben az öregedési index került átnézésre, nem tapasztalhatunk változást abban, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A táblázatban feltüntetett adatok alapján a lakosság nagy részét továbbra is az idős korosztály adja.

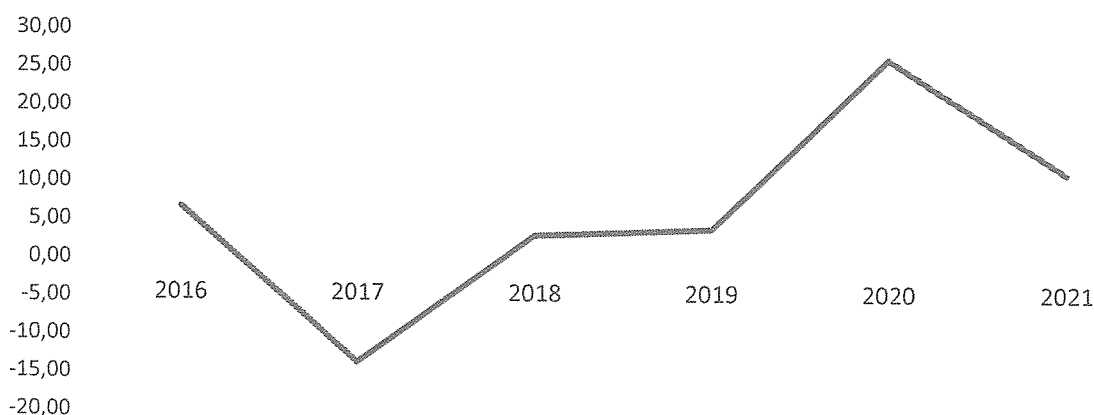
A 4. számú táblázatból is látszik, hogy évről évre többen költöznek el, mint ahányan betelepülnek. Településünk igazi, komoly problémája a lakosságszám fogyás és az előregedés. A képviselő-testület a fiatalok letelepedését ösztönző pénzübeli támogatást nyújt, így bízunk benne, hogy néhány éven belül egyre többen telepednek le Mezőkeresztesen és ez az arány megfordul.

A 4. számú táblázat némi javulást mutat az előző évekhez képest.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	6,71
2017	-13,66
2018	3,07
2019	3,95
2020	26,26
2021	11,24

Forrás: TeIR, KSH-STAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

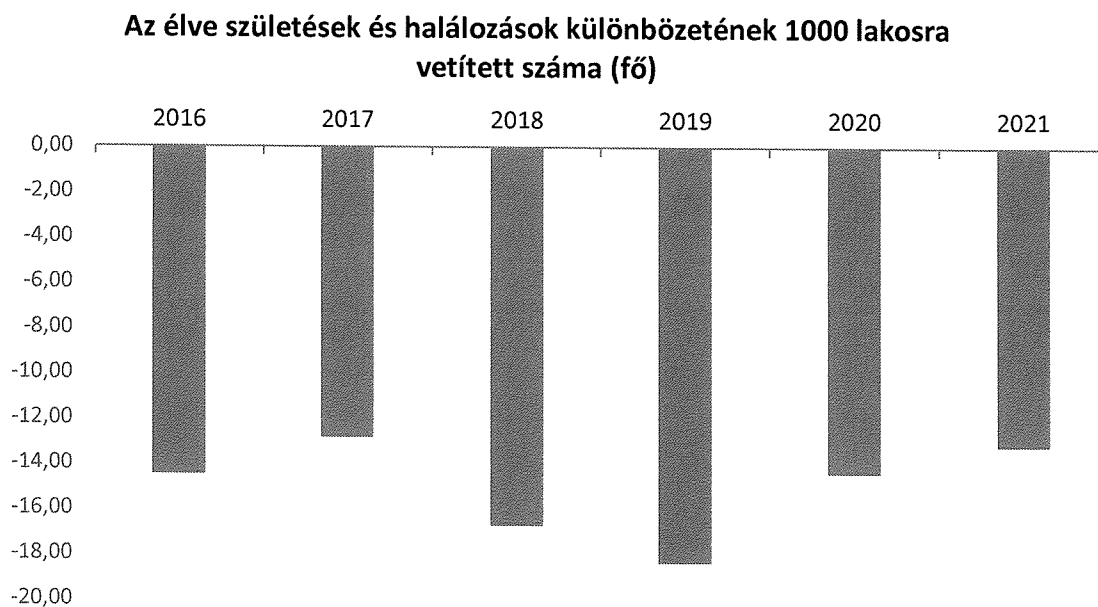
A statisztikai alapinformációk alapján Mezőkeresztesen a természetes szaporodás/fogyás egyenlege negatív, ami szintén, egyértelműen a lakosság előregedését mutatja. Mindez az öregedési index (%) diagramján is látható.

Az élve születések száma az utóbbi három évben egyre kevesebb, míg a halálozások száma, ha lassan is, de növekszik. 2016-ra a halálozások száma több, mint kétszerese volt az élve születések számánál.

A statisztikai alapinformációk alapján Mezőkeresztesen a természetes szaporodás/fogyás egyenlege negatív, ami szintén, egyértelműen a lakosság előregedését mutatja. Mindez az öregedési index (%) diagramján is látható. A halálozások száma 2021-re tovább növekedett a születések számához képest.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-14,48
2017	-12,84
2018	-16,72
2019	-18,35
2020	-14,40
2021	-13,20

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A roma lakosság száma nincs kimutatva Mezőkeresztes városában.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből öncróból kilépjenek.

A mélyszegénységet összetett jelenségként kell kezelni, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A helyi Önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években Mezőkeresztesen ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskereső száma. Míg 2010-ben 302 regisztrált munkanélkülit tartottak számon a városban, addig 2017. hasonló időszakában 211 főt. A változás oka lehet a munkalehetőségek bővülése, kisebb mértékben a munkaképes korú lakosság elvándorlása.

A Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az Önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segílyt sokkal kevesebben kaphatják meg. Különösen a nyugdíj előtt álló, nagyjából 17-18 ezer főnek egyedüli esélyként maradt a közmunka, amit kötelező elvállalniuk, ha valamilyen bevételhez akarnak jutni. Az álláskeresői járadékot kilenc hónapról háromra rövidítették.

Legnagyobb problémát az jelenti, hogy a szegényebb rétegek között élők olyan hiteleket halmoztak fel, amelynek törlesztését vállalni nem tudják, adósságszpirálba kerültek. A közüzemi szolgáltatások igénybevételekor is olyan magas összegű hátralékuk keletkezett, ami a szolgáltatás kikötését eredményezte.

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi Önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

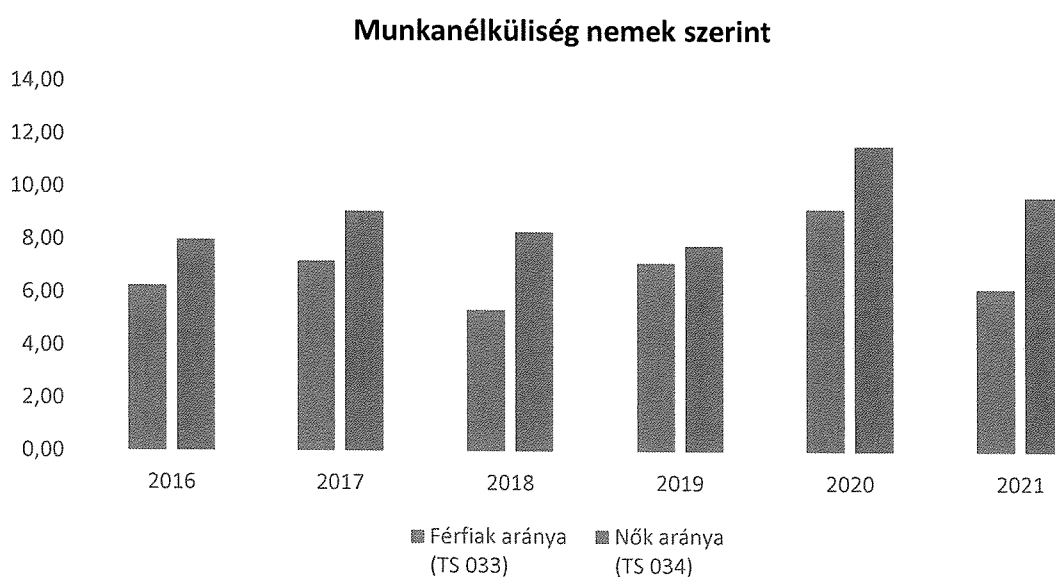
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a.

Az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	6,28	8,01	7,15%
2017	7,21	9,10	8,16%
2018	5,38	8,33	6,86%
2019	7,16	7,82	7,49%
2020	9,22	11,61	10,42%
2021	6,19	9,67	7,93%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.1. számú táblázatból megállapítható, hogy míg 2013-ban 10%-os volt a nyilvántartott állás keresők száma a településen, addig 2016-ra ez a szám 7.7%-re csökkent. Ugyan a munkaképes korú nők és férfiak száma is folyamatosan csökkent, de nem ez okozta az állás keresők számának csökkenését, hanem a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Mezőkövesdi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályánál (a továbbiakban: Foglalkoztatási Osztály) több lehetőség nyílt a képzésekre és a foglalkoztatásra, valamint a közfoglalkoztatásra. Tendencia településünkön, hogy a fiatalabb, képzettséggel és nyelvtudással rendelkező lakosság elvándorol, nagyobb városokban, illetve külföldön keres megélhetést.

Az ellenőrzést követően a 3.2.1. táblázatban megállapíthatjuk, hogy míg 2016-ban 7,15 %-os volt a nyilvántartott állás keresők száma a településen addig 2021-re ez a szám 7,93 %-re csökkent.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	185	207	171	184	256	190
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	10,00	17,00	7,00	12,00	16,00	7,00
	%	5,41%	8,21%	4,09%	6,52%	6,25%	3,68%
21-25 év (TS 038)	Fő	20,00	19,00	15,00	22,00	24,00	15,00
	%	10,81%	9,18%	8,77%	11,96%	9,38%	7,89%
26-30 év (TS 039)	Fő	24,00	22,00	16,00	14,00	25,00	19,00
	%	12,97%	10,63%	9,36%	7,61%	9,77%	10,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	21,00	25,00	19,00	22,00	29,00	22,00
	%	11,35%	12,08%	11,11%	11,96%	11,33%	11,58%
36-40 év (TS 041)	Fő	13,00	12,00	15,00	13,00	20,00	15,00
	%	7,03%	5,80%	8,77%	7,07%	7,81%	7,89%
41-45 év (TS 042)	Fő	14,00	22,00	24,00	17,00	23,00	13,00
	%	7,57%	10,63%	14,04%	9,24%	8,98%	6,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	22,00	27,00	17,00	23,00	31,00	24,00
	%	11,89%	13,04%	9,94%	12,50%	12,11%	12,63%
51-55 év (TS 044)	Fő	25,00	21,00	21,00	14,00	28,00	17,00
	%	13,51%	10,14%	12,28%	7,61%	10,94%	8,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	22,00	23,00	15,00	25,00	27,00	23,00
	%	11,89%	11,11%	8,77%	13,59%	10,55%	12,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14,00	19,00	22,00	22,00	33,00	35,00
	%	7,57%	9,18%	12,87%	11,96%	12,89%	18,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

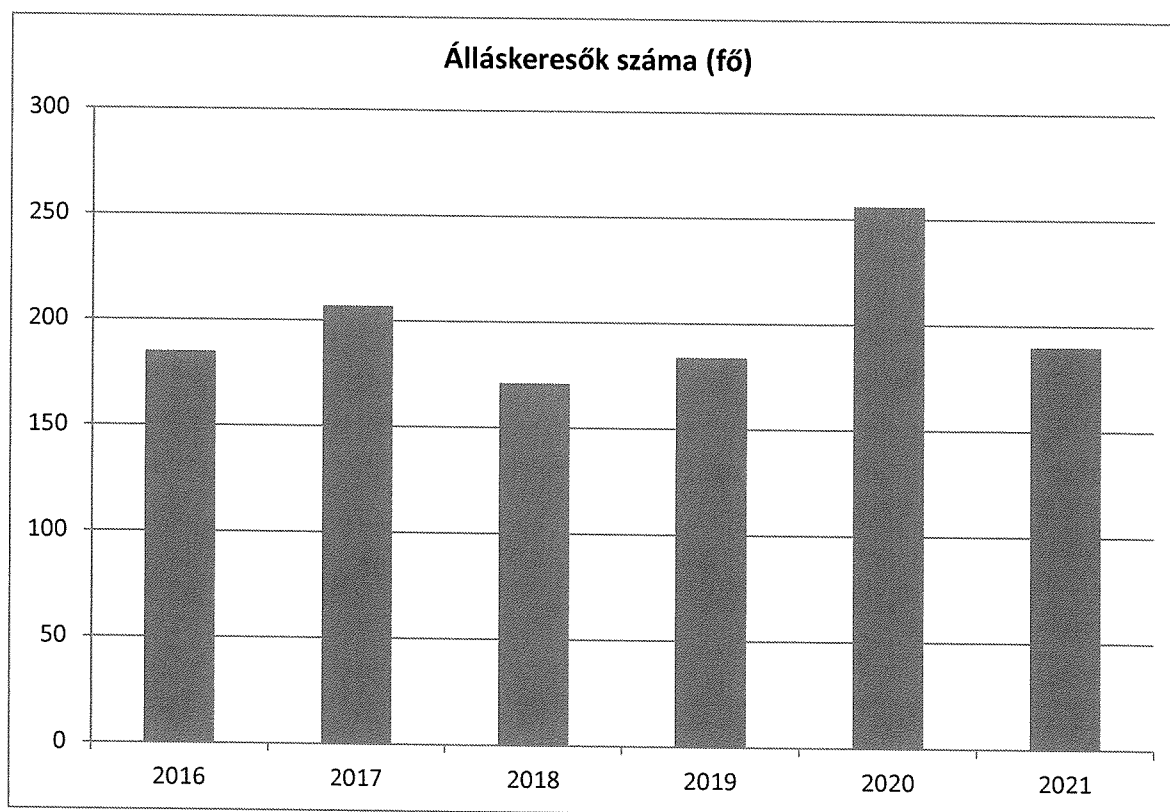
Amennyiben a nyilvántartott álláskeresőket csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatók regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követő felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban bár az álláskeresőket száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján az 59 év feletti lakosság arányának tükrében az növekedett. Ez a folyamat a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a karkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. A 40 és 54 év közötti személyeknél a legmagasabb a munkanélküiségi ráta. Az Önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra. A táblázatot összességében vizsgálva megállapítható, hogy minden korcsoportban csökkent a munkanélküiség

A 3.2.2. számú táblázatot vizsgálva, továbbra is a 20 éven aluli lakosság körében találhatók regisztrált munkanélküliek a legkisebb arányban. A vizsgált időszakban bár az álláskeresőket száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján az 55 év feletti lakosság arányának tükrében tovább növekedett. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

A 46 és 50 év közötti személyeknél a legmagasabb a munkanélküiségi ráta. Az Önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra. A táblázatot összességében vizsgálva megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresőket száma csökkenő tendenciát mutat.

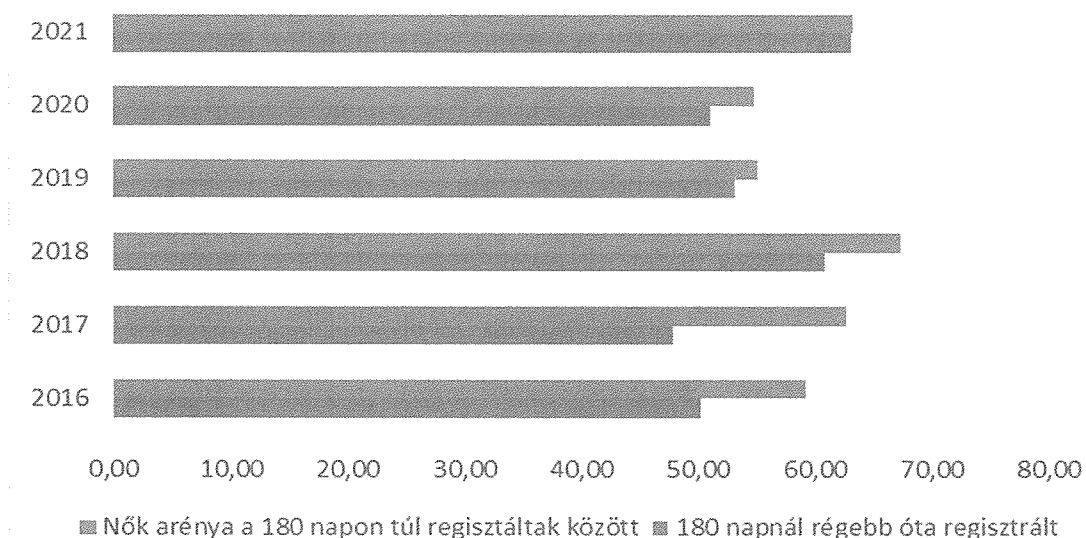
3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	50,27	59,14
2017	47,83	62,63
2018	60,82	67,31
2019	53,26	55,10
2020	51,17	54,96
2021	63,16	63,33

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú táblázat jól mutatja, hogy a regisztrált munkanélküliek aránya csökkent a településen. Az álláskeresők aránya évről évre csökken, ennek oka, hogy Mezőkeresztes Város Önkormányzatán kívül a Vízügyi Igazgatóság és a Magyar Közútkezelő is indít közfoglalkoztatási programokat. A Foglalkoztatási Osztály számos tanfolyamot indított el, például az 5-6 osztályt, 7-8 osztályt befejező, bolti eladó, kisgyermekgondozó tanfolyamot.

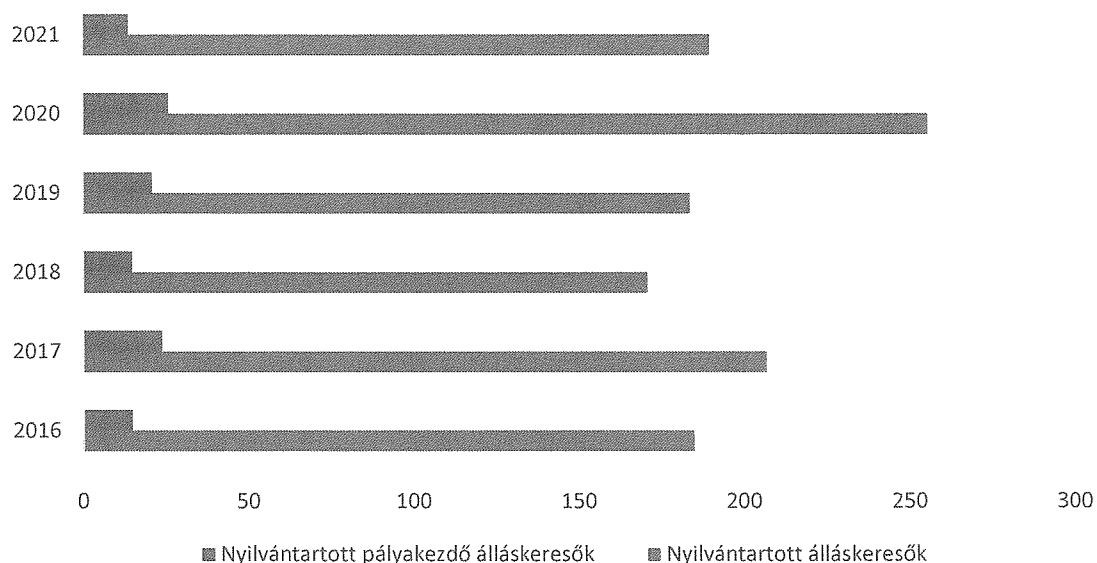
180 napnál hosszab ideje álláskeresők

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	185	15
2017	207	24
2018	171	15
2019	184	21
2020	256	26
2021	190	14

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

A 3.2.4. számú táblázatban a vizsgált időszakban a pályakezdő, 18-29 éves fiatalok között az álláskeresők arányában kis mértékű, csökkenés figyelhető meg. Arányuk a munkanélküliek között gyakran a szakmai gyakorlat hiányából fakad. A fiatalok ugyanis sok esetben hiába rendelkeznek megfelelő iskolai végzettséggel, a valós, gyakorlatban elsajátítható tapasztalatuk hiánya miatt nem alkalmazzák őket a munkáltatók. Az iskolarendszerbe épített szakmai gyakorlatok eltérő színvonalúak, így ezek csak bizonyos esetekben nyújtanak megoldást a fenti problémára. Fontos kiemelni továbbá, hogy fiatalok száma a településen az elmúlt években folyamatosan csökken, mely a magasabb mobilitási kedvvel függhet össze. A 18-29 éves pályakezdők a nagyobb lélekszámú településeken hamarabb találnak végzettségüknek megfelelő állást, többségük még családalapítás előtt állva könnyebben változtat lakóhelyet az ideális munka kedvéért.

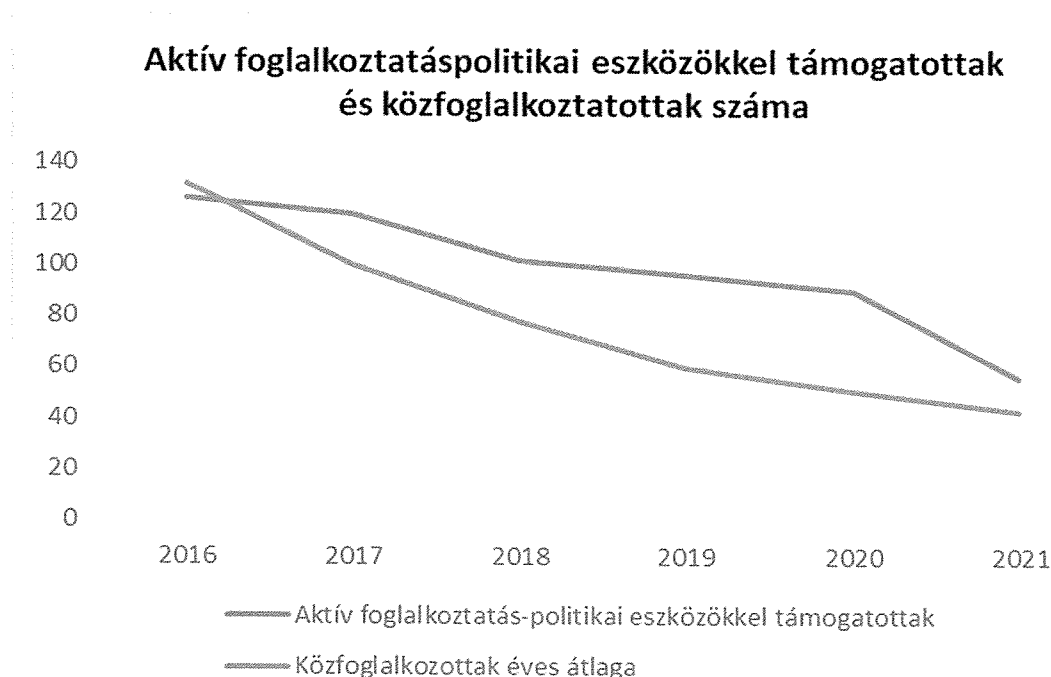
A 3.2.4. számú táblázatból kiderül, hogy a vizsgált időszakban a pályakezdő álláskeresők száma csökkent a nyilvántartott álláskeresők számához képest.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

'Íz év átlagát tekintve az iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség száma felére csökkent, ami jónak mondható. Az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség aránya magas, évről évre csökken azoknak a száma, akik nem rendelkeznek legalább 8 általános iskolai végzettséggel. A későbbiekben részletezett táblázatban látható lesz, hogy 2017-re az iskolaelhagyók száma az 1%-ot sem éri el.

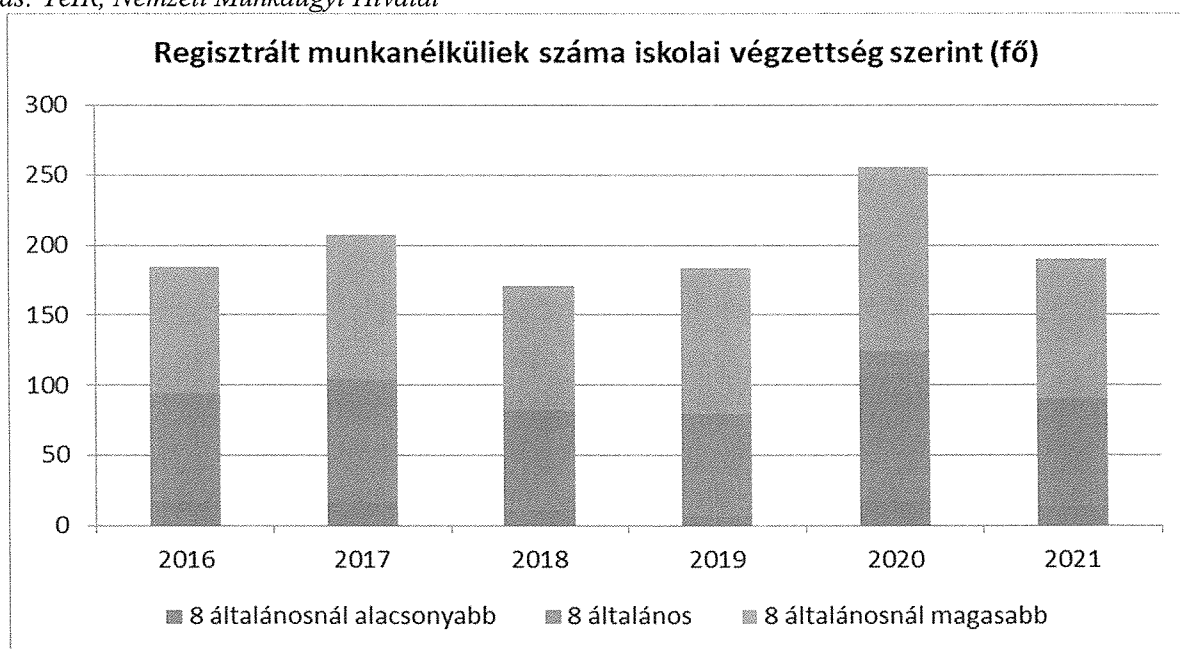
3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	126	132
2017	120	100
2018	102	78
2019	96	60
2020	90	51
2021	56	43

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	185	18	9,73%	76	41,08%	91	49,19%
2017	207	17	8,21%	87	42,03%	103	49,76%
2018	171	11	6,43%	71	41,52%	89	52,05%
2019	184	7	3,80%	73	39,67%	104	56,52%
2020	256	18	7,03%	106	41,41%	132	51,56%
2021	190	14	7,37%	77	40,53%	99	52,11%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. számú táblázatban látható 2013 és 2017 között a nyilvántartott állás keresők iskolai végzettség szerinti megoszlása. A regisztrált munkanélküliek között a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők aránya csekély, 3-8 % között mozog, de a vizsgált időszakban a számuk duplájára nőtt. Az általános iskolával rendelkező munkanélküliek száma jelentősen nem változott. A nyilvántartott állás keresők között a legnagyobb arányban a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők láthatóak, ezek aránya évről évre csökken. Valószínűleg azért csökken a számuk, mert a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők jobban el tudnak helyezkedni a munkaerőpiacon.

A 3.2.6 számú táblázatban látható, hogy 2016 és 2021 között a regisztrált munkanélküliek aránya 3-10% között mozog, azonban a 2016-os évhez képest ez az arány 2021-re a felére csökkent. Az általános iskolával rendelkező munkanélküliek, valamint a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma csökkent.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Településünkön nincs adat a felnőttoktatásban résztvevők számáról.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Településünkön nincs adat a középfokú iskolában felnőttoktatásban résztvevők számáról.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően –a munkabérhez hasonlóan– a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járuléktérhek.

2013-2016. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő start-munkaprogram. Mezőkeresztesen 2013-ban a kistérségi start mintaprogram keretében belvíz és közút programokban dolgoztak a foglalkoztatottak. 2015-től már több területen is indult értékteremtő program. Az illegális hulladéklerakók felszámolására indított program célja volt, hogy a kül - és belterületen található lerakott, elhagyott hulladék eltávolításra kerüljön, továbbá a felszaporodott illegális hulladéklerakók megszüntetésével és az ismétlődő lerakások megakadályozásával a környezetet rendben tartjuk, ápoljuk. A közút programban a belterületi úthálózat javítása, karbantartása, a járdák építése, javítása, térburkoló kő lerakása, utak padkázása, vagyis a meglévő értékeink állagmegóvása, valamint az előregedett járdaszakaszok felújítása volt a célunk. A helyi sajátosságokra épülő programelemben több, különböző területen tevékenykedtek a közfoglalkoztatottak: térköveket, oszlopokat gyártottak és drótfonatokat készítettek. A mezőgazdasági programelemben Önkormányzati tulajdonú

területeken zöldségnövények /burgonya, vöröshagyma, étkezési tök/ termesztése valósult meg. Minden évben a termés a Központi Konyha zöldség alapanyaggal való ellátását segítette térítésmentesen. 2015. évben a mezőgazdasági programon belül 2 ha területen dióültetvény került telepítésre.

2017. évben a helyi program keretén belül a közfoglalkoztatottak az alábbi területen tevékenykedtek: sor került térkő, betonoszlop, drótkerítés, virágláda illetve szemét tárolók gyártására, valamint az illegális hulladéklerakó-helyek felszámolásra kerültek. A mezőgazdasági programelemben Önkormányzati tulajdonú területeken zöldségnövények /burgonya, vöröshagyma, étkezési tök/ termesztése valósult meg.

2018. évben a Helyi program keretén belül maradt a térkő, betonoszlop, drótkerítés készítése és ezeknek a kihelyezése. A közút programban a belterületi úthálózat javítása, karbantartása, a járdák, kerékpárút rendbetétele, kátyúzás és az utak széleinek kézi munkával történő megnyesése. Valamint marad a mezőgazdasági program.

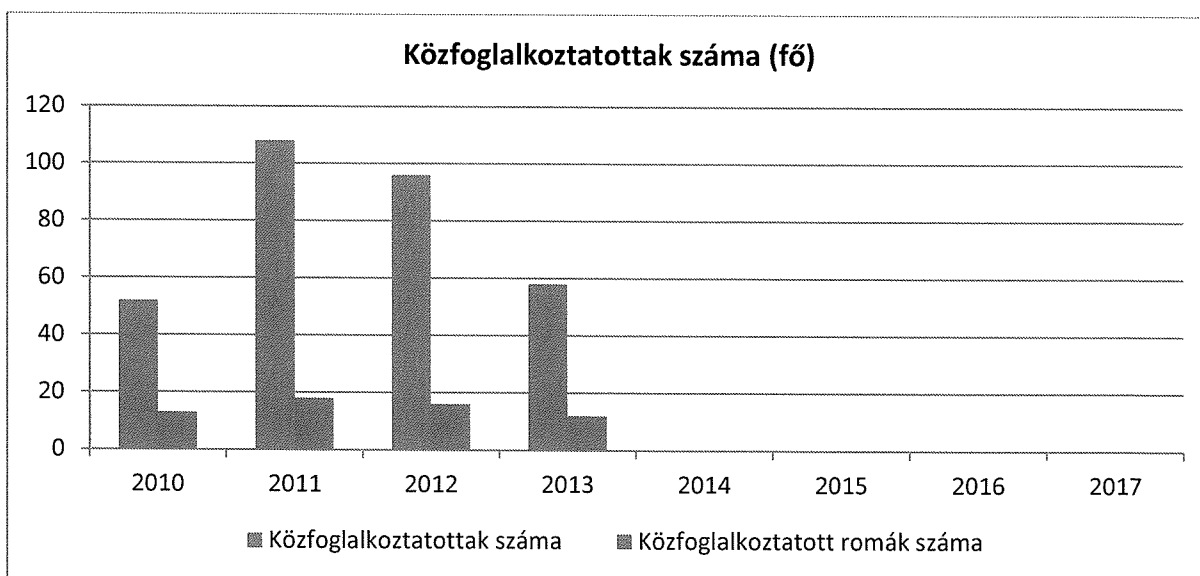
2019. évben a Helyi program keretén belül maradt a térkő, betonoszlop, drótkerítés készítése és ezeknek a kihelyezése. A mezőgazdasági program keretén belül is maradtak a fentebb már említett feladatok.

Szociális program keretén belül a közfoglalkoztatottak az alábbi feladatokban tevékenykedtek:

- füvesítés,
- útkarbantartás, kátyúzás,
- zúzott kő terítése,
- át eresz elhelyezése

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma				
N.A.év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	52	2%	13	N.A.
2011	108	5%	18	N.A.
2012	96	4%	16	N.A.
2013	58	3%	12	N.A.
2014	114	6%	N.A.	N.A.
2015	65	3%	N.A.	N.A.
2016	70	4%	N.A.	N.A.
2017	40	2%	N.A.	N.A.

Forrás: Önkormányzat adatai

Településünkön a közfoglalkoztatásban részt vevők száma csökken. Az aktív korú lakosság mintegy 2-4 %-át tudja az Önkormányzat e foglalkoztatási formában alkalmazni.

Többnyire szakképesítést nem igénylő, kisegítő vagy segédmunkás munkakörben foglalkoztatja az Önkormányzat elsősorban a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket, akik egyben tartós munkanélküliek is. Az Önkormányzat alkalmaz közfoglalkoztatottakat intézményeinél is, így a Mezőkeresztesi Harmatcsepp Óvoda és Bölcsődében, az Egyesített Szociális Intézményben és a Művelődési Házban.

Korábban már megállapításra került, hogy csökken ugyan a munkanélküliség a településen, illetőleg ezen belül magas a tartós munkanélküliek aránya, de a jelenség jelen van a településen. A munkanélküliek számának csökkentésének egyik lehetséges formája, hogy az Önkormányzat a közfoglalkoztatásban rejlő lehetőséget maximálisan kihasználja, és a közfoglalkoztatásban alkalmazhatók számát növeli.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.

A település környezetében több munkahely létesült és szűnt is meg, mely inkább csökkentette a munkavállalók számát. Ugyancsak nehézségként jelentkezik, hogy csak a bértámogatás időszakára alkalmazza több munkáltató is a dolgozókat, amíg a cégnek megéri, aztán újabb „garnitúrát” vesznek fel. A településről átlagosan jó a közlekedés a környező nagyobb városokba, de a szociális és anyagi helyzetük gyakorta még azt sem engedi a potenciális munkavállalók részére, hogy a szomszéd településre elutazzanak.

A 3.2.10. számú táblázat mutatja meg a foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálját és a vállalkozások adatait. A táblázatból kiderül, hogy a kiskereskedelmi üzletek és a vendéglátóhelyek száma folyamatosan csökkent. Ez betudható annak, hogy a lakosságszám csökkent, településünk környezetében lévő nagyobb bevásárlóközpontokba, nagyobb választékot nyújtó üzletekben vásárolnak a város lakói, így a fogyasztás mértéke is annyira alacsony volt, hogy az üzleteket és vendéglátóhelyeket nem érte meg fenntartani. 2018. év elején egy Arany Sas nevű étterem nyitotta meg kapuit. Ez azért is fontos, mert településünkön hosszú évekig nem volt lehetőség melegkonyhás szolgáltatások igénybevételére. A kivetett és a befizetett iparűzési adó mértéke évről évre emelkedett. Tíz év átlagát tekintve az iparűzési adó mértéke a duplájára nőtt. A kormány anyagi és egyéb támogatásokkal ösztönözte a vállalkozóvá válást az elmúlt években. Ennek hatására zömében egyéni- és kisebb vállalkozások jöttek létre. A vállalkozások többségében mezőgazdasági tevékenységet folytatnak.

A befizetett iparűzési adó mértéke követi a kivetett adó mértékét, tehát a vállalkozók 90%-a befizeti a rá kirótt adót. Ez azért is fontos, mert a település Önkormányzata számos feladatot meg tud valósítani ezen bevételből.

3.2.10. számú táblázat - A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedel mi üzletek száma	vendéglátóhely ek száma	állami szektorban foglalkoztat ottak száma	kivetett iparüzési adó	befizetett iparüzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	341	58	16	N.A.	45 877 083	43 695 074	0	0
2009	345	68	13	N.A.	53 897 325	47 255 724	0	0
2010	348	69	14	N.A.	40 247 466	39 296 645	0	0
2011	373	75	15	N.A.	57 241 936	56 747 629	0	0
2012	N.A.	39	15	N.A.	50 433 466	49 861 265	0	0
2013	N.A.	32	12	N.A.	54 721 470	55 036 806	0	0
2014	N.A.	27	12	N.A.	70 386 060.	67 661 456	0	0
2015	N.A.	N.A.	8	N.A.	79 443 990	78 829 169	0	0
2016	N.A.	N.A.	8	N.A.	123 456 124	101 550 637	0	0
2017	N.A.	53	8	N.A.	102 486 457	90 397 737	0	0

Forrás: TEIR, Önkormányzati adatok

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását az Önkormányzat csak a közfoglalkoztatási programokon keresztül tudja segíteni, a szakképzett és iskolázott fiatalok zömében az Önkormányzat intézményeiben kaptak munkát.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerő-piaci integrációt térségünkben a Foglalkoztatási Osztály koordinálja. A munkanélküliek a Foglalkoztatási Osztály által szervezett képzéseken vehetnek részt. A legtöbb képzés valamilyen szakma elsajátítására – szakács, vendéglátó előadó, szociális gondozó és ápoló, stb. – irányul.

g) mélyszegénységben élők és romák települési Önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása.

A mélyszegénységben élők számát az aktív korúak ellátásában részesülők számának felhasználásával tudnánk megbecsülni. Az Önkormányzat elsősorban az aktív korúak ellátásában, ezen belül is a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket alkalmazza a közfoglalkoztatás keretében intézményeiben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkozási diszkriminációról nincs tudomásunk településünkön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető szolgáltatásokat. E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a járási hivatal:

- a) időskorúak járadékát,
- b) foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- c) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást,
- d) ápolási díjat folyósít.
- e) közgyógyellátást és
- f) egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

A képviselő-testület:

- a) rendkívüli települési támogatást
- b) nem kötelező védőoltások oltási támogatását
- c) temetési támogatást
- d) köztemetést állapít meg.

A Foglalkoztatási Osztály biztosítja az álláskeresői járadékot és az álláskeresői segélyt, amelyekről az alábbi táblázatok szolgáltatnak adatot:

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresői száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresői száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	185	7,49%	35	18,92%
2017	207	8,63%	45	21,74%
2018	171	7,25%	29	16,96%
2019	184	8,02%	39	21,20%
2020	256	10,97%	60	23,44%
2021	190	8,24%	47	24,74%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

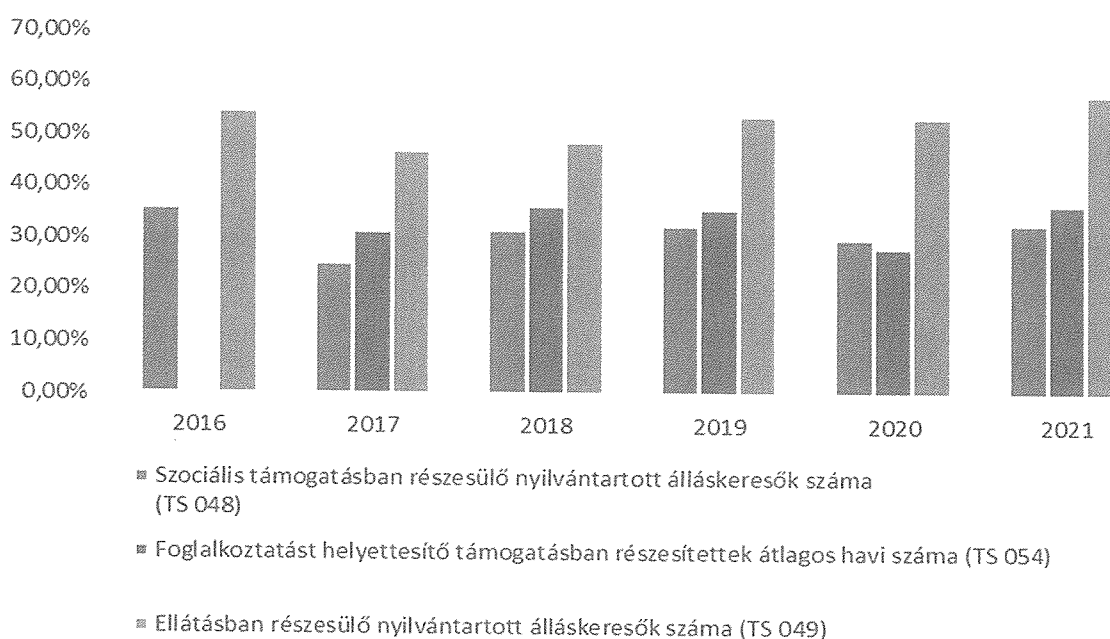

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	66	35,68%	n.a.	-	101	54,59%
2017	52	25,12%	65	31,34%	97	46,86%
2018	54	31,58%	62	36,18%	83	48,54%
2019	60	32,61%	66	35,72%	99	53,80%
2020	77	30,08%	72	28,28%	137	53,52%
2021	63	33,16%	70	36,83%	110	57,89%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

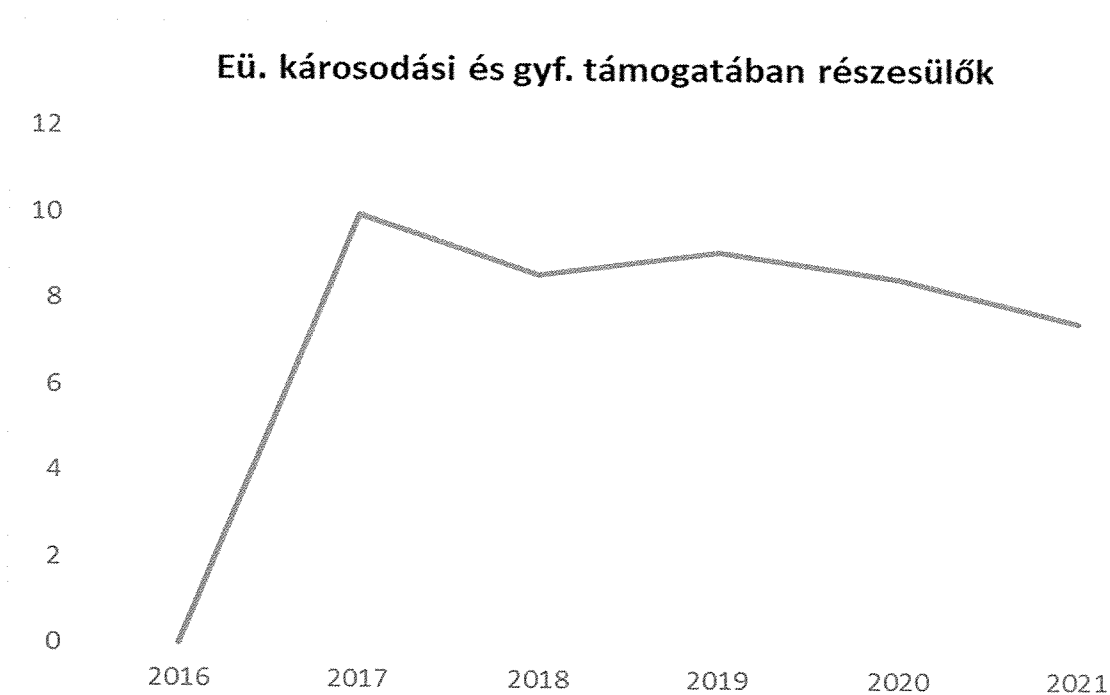

Mind az álláskeresői segélyben, mind az álláskeresői járadékban részesített személyek száma nőtt 2013 és 2017 között. Az ellátásokban részesítettek száma az emelkedés után sem jelentős.

Míg a szociális támogatásban részesülők aránya csökkent a vizsgált időszakban, addig a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek aránya növekedett. Ezekkel szemben az ellátásban részesülők aránya stagnált.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	n.a.
2017	10
2018	9
2019	9
2020	9
2021	8

Forrás: TeIR, KSH

A foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege a mindenkor i öregségi nyugdíjminimumhoz igazítva, 22.800.- forint. A Járási Hivatal által folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma 2013-tól csökken. Ennek oka valószínűleg az, hogy az ellátásban részesülők a Foglalkoztatási Osztály által indított tanfolyamokon vesznek részt, illetve a közfoglalkoztatási programokban dolgoznak.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Flt, III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka , pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Flt. 14. §-a rögzíti.

A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Flt. 16. § alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Flt. 17. §-a szerint. Támogatás nyújtható annak az álláskeresőnek, valamint rehabilitációs ellátásban részesülő személynek, aki munkaviszonyon kívüli tevékenységgel gondoskodik önmaga foglalkoztatásáról, ideértve azt is, aki vállalkozást indít, vagy vállalkozáshoz csatlakozik.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Flt. 18. §-a rendelkezik, eszerint támogatás nyújtható új munkahelyek teremtéséhez, a meglévő munkahelyek megtartásához, a foglalkoztatási szerkezetátalakítás elősegítéséhez, valamint a munkaerő szakmastruktúrájának korszerűsítéséhez fűződő foglalkoztatáspolitikai célok elérése érdekében.

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Flt. 25. §-a szerint álláskeresői járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Flt. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői támogatást lehet megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek megléte esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségterítés állapítható meg az Flt. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

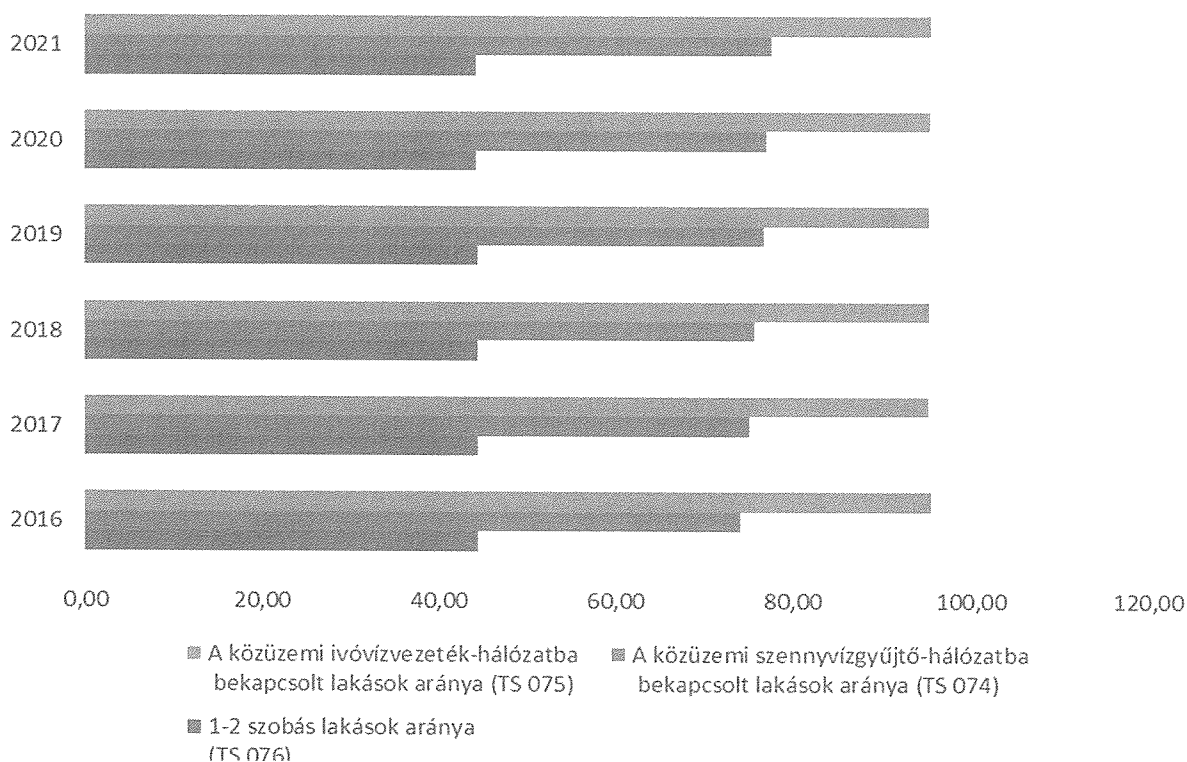
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány, szociális lakhatás, egyéb lakáscélra használt lakáscélú ingatlanok

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1663	0	0,00	44,38	74,14	95,55
2017	1663	0	0,00	44,38	75,17	95,37
2018	1663	0	0,00	44,38	75,77	95,49
2019	1663	0	0,00	44,38	76,79	95,43
2020	1664	1	0,60	44,35	77,22	95,67
2021	1665	1	0,60	44,32	77,72	95,74

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	1 663	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	1 663	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1 663	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 663	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 664	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 665	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás célú helyiségek bérbeadásának és elidegenítésének feltételeiről szóló 10/2016. (VII.01.) rendelete alapján az Önkormányzati bérlakások száma 8. Az Önkormányzat szociális lakással nem rendelkezik. Az elmúlt években nem készült felmérés arra vonatkozóan, hogy a településen mennyi az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások, illetve az egyéb nem lakáscélú ingatlanok száma.

Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás célú helyiségek bérbeadásának és elidegenítésének feltételeiről szóló 10/2016. (VII.01.) rendelete alapján az Önkormányzati bérlakások száma 7. Az Önkormányzat szociális lakással nem rendelkezik. Az elmúlt években nem készült felmérés arra vonatkozóan, hogy a településen mennyi az elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások, illetve az egyéb nem lakáscélú ingatlanok száma.

A település népességcsökkenésével egyidejűleg nő a lakatlan, elhanyagolt ingatlanok száma. Megfigyelhető, hogy az idős tulajdonos elhalálozását követően a távolabb lakó örökösök az ingatlant nem tartják karban, nem értékesítik, ezáltal állaguk folyamatosan romlik. A képviselő-testület több romos vagy rossz állapotú házat megvásárolt már, azért, hogy az ingatlant rendben tartsa, helyükön parkot alakítson ki, vagy egyéb célra hasznosítsa.

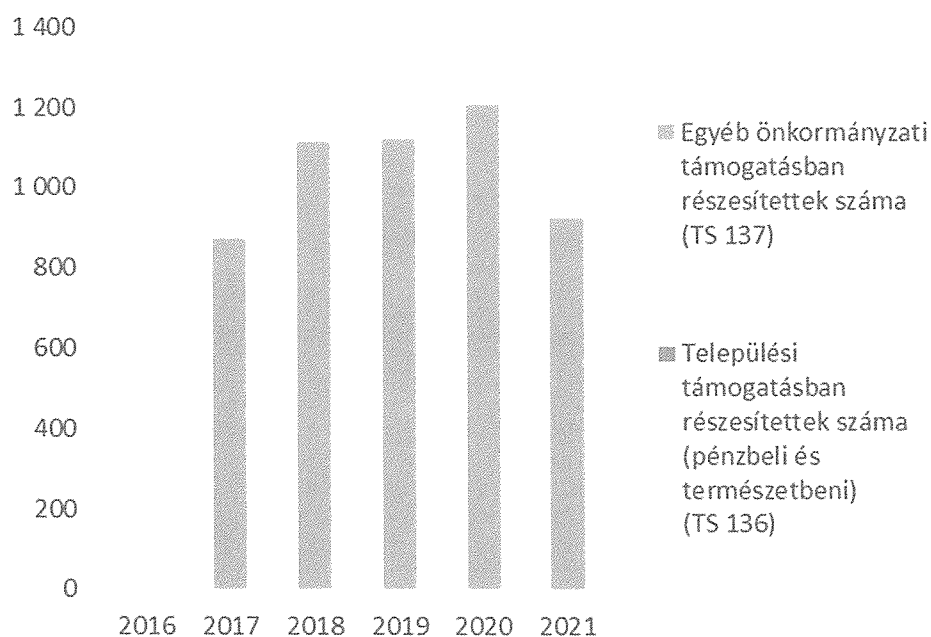
Az Önkormányzati törvény az Önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az Önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-től.

b) szociális lakhatás

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	873
2018	n.a.	1 115
2019	n.a.	1 122
2020	n.a.	1 206
2021	n.a.	924

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatást a helyi Önkormányzat folyósította a feltételeknek megfelelő kérelmezők részére. A támogatás forrása a központi költségvetésben megállapított normatíva volt, amelyet azonban 2014-ben központilag megszüntették, ezért a támogatás megállapítására a továbbiakban nem volt lehetősége az Önkormányzatnak, a szociális rendeletből hatályon kívül helyezésre került ezt a rész. Azért látható a táblázatban, hogy a 2015. évben is volt lakásfenntartási támogatásban részesített, mert az ellátás egy éves időszakra került megállapításra, így a támogatás folyósításának időtartama átnyúlt a 2015. évre is.

2019-ben a települési támogatásban részesítettek száma 74 fő volt, ami az előző évekhez képest csökkenő számot mutat, azonban az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma folyamatosan nőtt, 2019-ben 1122 fő volt. (tanszercsomag támogatás, iskoláztatási támogatás, időskorúak támogatása)

c) lakhatást segítő támogatások

A Járási Hivataloknál van lehetőség lakhatási támogatás igénylésére. A támogatás célja a munkába helyezési esélyek és a foglalkoztatás növelése. A 272/2012. (IX.28.) Korm.rendelet értelmében azok kaphatnak ilyen támogatást, akiket a munkaügyi kirendeltségek legalább három hónapja álláskeresőként tartanak nyilván. A lakhatási támogatás maximum 18 hónapra adható, ha a lakóhely és a munkavégzés helye legalább 100 kilométerre van egymástól, illetve akkor is, ha a távolság ennél kevesebb, de a tömegközlekedéssel történő utazás ideje naponta meghaladja a 6 órát. A támogatás maximális összege hat havi periódusokban változik. Az első hat hónapra 100 ezer Ft/hó, a másodikra 60 ezer Ft/hó, a harmadikra 40 ezer Ft/hó adható. Ebből a bérleti díj és a rezsiköltség finanszírozható, számlával igazolva. A kérelmeket minden esetben a lakóhely szerint illetékes munkaügyi kirendeltségre kell benyújtani a munkába lépést megelőzően. De erről statisztika nem áll a rendelkezésünkre.

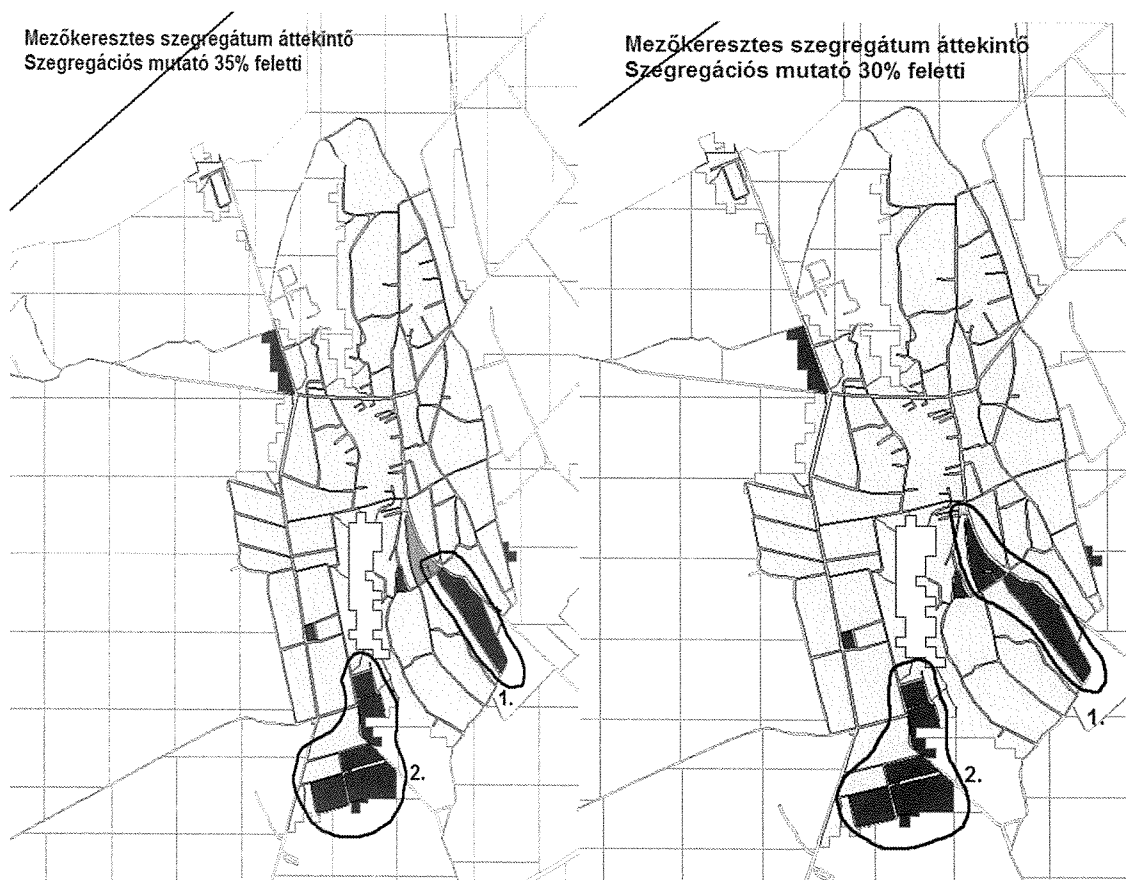
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete:

a) telep/szegregátum mint lakókönyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetősége, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet meghatározása szerint egy terület szegregátum, ha:

- a rendszeres munkajövedelemmel és legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők együttes aránya meghaladja a 35%-ot, és
- a terület népessége meghaladja az 50 főt.

Amennyiben a szegregációs mutató 30 és 35% közé esik, úgy szegregációval veszélyeztetett területről beszélünk. Területi megoszlásukat az alábbi két táblázat jelöli meg:

Forrás: KSH Adatszolgáltatás

A KSH adatszolgáltatása alapján Mezőkeresztesen két szegregátum található:

1. számú terület: Lórántffy utca – Árpád vezér utca – Batthyány utca között.
2. számú terület: Kissor utca – Nagymihályi utca – Virág utca – Füzes utca – Akác utca között.

Az 1. számú terület két részre bontható:

Az Árpád vezér utca – Batthyány utca – Lórántffy utca közötti terület 35% feletti szegregációs mutatóval rendelkezik.

A Lórántffy utca – Ady Endre utca – Dózsa György utca közötti területen a szegregációs mutató 30% feletti, azaz szegregációval veszélyeztetett terület.

Az 1. számú terület adatai:

A terület lakónépessége 76 fő, ami azt jelenti, hogy a teljes területen élők 53,5%-a 35% feletti mutatójú területen él.

A terület lakásállománya 30 db, ez a terület teljes lakásállományának 1,81%-a.

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 36,7%, ez 94,2%-kal magasabb a város átlagértékétől.

A komfort nélküli, félkomfortos és szükségslakások aránya a lakott lakásokon belül 37%, ez 145%-kal magasabb a város átlagértékétől.

A város központjának helyi védelem alatt álló közparkja a szegregációval veszélyeztetett terület északi határán található. A park csekély rekreációs értékkel rendelkezik. A rekreációs felületek közül a területhez közel fekszik a Mezőkeresztesi Csónakázótó és Szabadidőpark,

mely a legszélső lakóingatlantól 500 m-re található. A Népkert a terület külső határától 1,7 km-re, a Kossuth utcai sportpálya 2 km-re, a Liliom utcai játszótér 1,9 km-re található. A területen a sok felhagyott ingatlan, valamint az itt élők egzisztenciális helyzete miatt sok a gondozatlan magán zöldfelület, ami tovább rontja a városrész élhetőségét.

A terület kizárólag falusias beépítésű, telepszerű beépítés és lakókörnyezet nem jellemző.

A területen termelő jellegű ipari termelési helyszín nem található. A szolgáltatások terén is erősen korlátozott a terület szerepe, annak határán lévő Coop mini üzlet mellett egy sörözőrévén van jelen a vendéglátó szolgáltatás. A Posta a szegregációval veszélyeztetett terület északi határán található, ezen kívül a terület közelében működik egy gazdabolt.

Környezet-egészségügyi jellemzőit tekintve többnyire rendezett ingatlanok találhatóak a területen, igaz néhány ingatlan problémás, szemetes, rendezetlen.

A 2. számú terület adatai:

A terület lakónépessége 148 fő, amely a város teljes lakónépességének 3,8%-a.

A terület lakásállománya 38 db, ez a város teljes lakásállományának 2,3%-a. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 26,3%, ez 39,2%-kal magasabb a város átlagértékétől. A komfort nélküli, félkomfortos és szükség-lakások aránya a lakott lakásokon belül 22,9%, ez 51,7%-kal magasabb a város átlagértékétől.

A terület a város déli, délnyugati részén található a funkcionális városközponti területtől nagyobb távolságban. Ipari jellegű termelő tevékenység a területen nem található, a területen az egyik legjellemzőbb foglalkoztatási forma a közfoglalkoztatás. A szolgáltatások ugyancsak hiányoznak a területről, a legközelebbi élelmiszer bolt Keresztespüspöki városrészben, a Szentistváni utcai óvodaépület közelében van. Vendéglátó egységek sem működnek a településrészen.

A területen kizárólag falusias beépítés jellemző, kisvárosias lakóterület nem található. Telepszerű lakókörnyezet nem jellemző, azonban elszórtan több helyen található erősen leromlott, lakhatásra alig vagy egyáltalán nem alkalmas épület.

A területet közelében halad a Mezőkeresztes és Szentistván közötti 3504-es számú mellékút.

A terület tengelyét képező Nagymihályi utca a város egyik fontos gyűjtőútja, amely a forgalmat a város központja felé vezeti. A terület utcái közül burkolatlan a Füzes utca és a Virág utca burkolatlan, a Kissor utcát viszont az Önkormányzat felújította. A legközelebbi autóbusz-megállóhely Mezőkeresztes, Szentistváni utca, ahonnan Gelej – Mezőcsát, Mezőkeresztes-Mezőnyárad vasútállomás és Mezőkövesd felé indulnak járatok. A területen kerékpárút nincs, a járdák közül a Virág utcában hiányzik a járda, más útszakaszok mellett normál állapotú járda található.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettetek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya stb.)

Az 1. számú terület adatai az alábbiak:

- 0-14 évesek aránya: 27,6%, ez 76,9%-kal magasabb a település átlagértékétől
- 15-59 évesek aránya: 48,7%, ez 18,4%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől
- 60 év felettiek aránya: 23,7%, ez 4,1%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 64,9%, ez 36,9%-kal magasabb a település átlagértékétől.

Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 29,5%, ez 39,2%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől.

Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 63,3%, ez 37,9%-kal magasabb a település átlagértékétől.

A 2. számú terület adatai:

- 0-14 évesek aránya: 31,8%, ez 103,9%-kal magasabb a település átlagértékétől
- 15-59 évesek aránya: 61,5%, ez 3%-kal magasabb a település átlagértékétől
- 60 év felettiek aránya: 6,8%, ez 72,5%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől
- A terület lakónépessége 148 fő, amely a város teljes lakónépességének 3,8%-a.

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 71,4%, ez 50,6%-kal magasabb a település átlagértékétől

Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 27,7%, ez 42,9%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől.

Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 50,0%, ez 8,9%-kal magasabb a település átlagértékétől.

Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 65,4%, ez 28,2%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől.

A munkanélküliségi ráta 18,8%, ez 13,3%-kal magasabb a település átlagértékétől.

A tartós munkanélküliek aránya 15,6%, ez 71,4%-kal magasabb a település átlagértékétől.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat illetve a Polgármesteri Hivatal adatai alapján a szegregátumban élő gyermekek többsége hátrányos HH, ill. halmozottan hátrányos (HHH) helyzetű, a tanulás iránt kevésbé fogékony, közülük kerül ki a legtöbbet hiányzó tanuló. Az iskolai és társadalmi normák követése sok esetben problémát jelent számukra. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül a családok gyermekeinek többsége és az óvodáztatási támogatást is nagy számban veszik igénybe.

szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződéseinek folyamatai

A szegregációval veszélyeztetett területek a városban a következő helyeken jelennek meg:

1. Az 1 számú szegregált területhez kapcsolódóan: Lórántffy utca – Ady Endre utca – Dózsa György utca között

A szegregációval veszélyeztetett terület demográfiai adatai a következők:

0-14 évesek aránya: 23,9%, ez 53,2%-kal magasabb a település átlagértékétől

15-59 évesek aránya: 50,7%, ez 15,1%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől

60 év felettiek aránya: 25,4%, ez 2,83%-kal magasabb a település átlagértékétől

A terület lakónépessége 66 fő, amely a város teljes lakónépességének 1,70%-a.

A szegregációval veszélyeztetett terület lakásállományára vonatkozó adatok az alábbiak:

A terület lakásállománya 30 db, ez a város teljes lakásállományának 1,81%-a.

Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 33,3%, ez 76,2%-kal magasabb a város átlagértékétől.

A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 29,6%, ez 96%-kal magasabb a város átlagértékétől.

Szegregációval veszélyeztetett terület gazdasági mutatóit tekintve:

Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 57,3%, ez 20,9%-kal magasabb a település átlagértékétől

Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 37,1%, ez 23,5%-kal alacsonyabb a település átlagértékétől

Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 55,3%, ez 20,5%-kal magasabb a település átlagértékétől

Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 55,7%, ez 9,2%-kal magasabb a település átlagértékétől

A munkanélküliségi ráta 23,7%, ez 42,8%-kal magasabb a település átlagértékétől.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az állampolgárok a közszolgáltatásokat részben helyben, részben a 12 km-re lévő Mezőkövesd településen érik el.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás biztosított az alapellátás körébe tartozó települési Önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás
- védőnői ellátás
- iskola- és ifjúsági orvosi ellátás

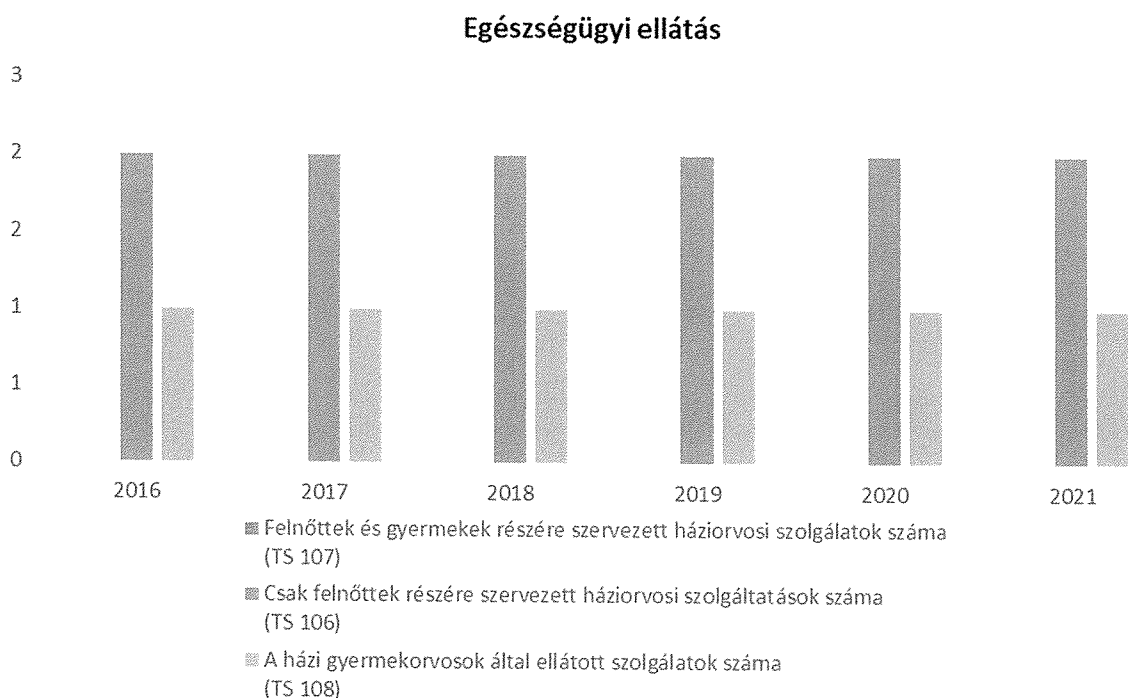
A háziorvosokhoz praxisonként átlagosan 1237fő tartozik.

Az előjegyzési rendszer lehetővé teszi a telefonon, személyesen történő bejelentkezést.

A fogorvosi alapellátás az egész település felnőtt és gyermek lakossági szükségletét kielégíti. A két körzeti védőnő a házi gyermekorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a terület egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek. Emellett ellátják az iskola- és ifjúság egészségügyi feladatokat is.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	1	158	62,07
2018	0	2	1	1	203	46,04
2019	0	2	1	1	217	35,35
2020	0	2	1	1	189	28,87
2021	0	2	1	1	143	24,86

Forrás: TeIR, KSH, Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadi gondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. Az ellátást a Mezőkövesdi Járási Hivatalban lehet kérni.

A fenti táblázat tükrözi a szociális rászorultak közül az ápolási díjban részesülők számát, az adatok azt mutatják, hogy a számuk 2014 és 2016 között jelentősen nem változott.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos végzi az oktatási intézménnyel történt megállapodás alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Az Önkormányzat minden köznevelési intézményben és idősok klubjában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

A romák általában nem vesznek részt a szűrőprogramokon, intézkedési tervet lehet erre létrehozni.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás a nevelési - oktatási intézmények keretén belül kell megoldani.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a közétkeztetést az Önkormányzat működtetésében lévő Központi Konyha látja el. A közétkeztetési konyha által nyújtott szolgáltatás megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdésének, mely szerint a közétkeztetésben az élettani szükségleteknek megfelelő minőségű és tápértékű étkeztetést kell biztosítani.

Az élettani szükségleteknek megfelelő étrend biztosításához a táplálkozás-egészségügyi előírások kidolgozása – törvényi előírás és a kormány kijelölése alapján az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (OÉTI) feladata.

A közétkeztetési konyha ezen ajánlás figyelembe vételével biztosítja az egyes ellátotti csoportok részére az étkezést.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az Önkormányzat igyekszik gondoskodni a település lakossága egészséges életfeltételeinek biztosításáról. Ehhez az Önkormányzati tulajdonban lévő sportlétesítmények lakosság számára történő délutáni, esti órákban, hétvégi, tanítási szünidei minél szélesebb körében történő igénybevételeivel biztosítja

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatások keretén belül a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások közül településünkön a lakosságszám alapján az Önkormányzat köteles biztosítani:

- ✓ étkeztetést
- ✓ házi segítségnyújtást
- ✓ családsegítést
- ✓ nappali ellátást (Idősek Klubja)

A gyermekjóléti alapellátások közül Önkormányzatunk köteles biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátását.

A szociális szolgáltatások igénybevétele önkéntes, így az egyéni igényeknek megfelelően biztosítják a kért szolgáltatásokat.

A gyermekek napközbeni ellátása az óvoda, bölcsőde illetve általános iskolai napközi működtetésével megoldott.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szociális és egészségügyi szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A szociális és egészségügyi ellátórendszeren belül pozitív diszkrimináció nem érvényesül településünkön.

3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Településünkön a közösségi élet nagy részének a Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár és a Tájház biztosít helyet. Az Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtárban lehetősége van a lakosságnak a szabadidő hasznos eltöltésére, internetezésre, önművelődésre, csoport- és sportfoglalkozások megtartására, továbbá különböző tanfolyamok, rendezvények, programok megvalósítására. Több helyi szervezetnek is az Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár

biztosít székhelyet, pl: Polgárőrségnek, Jóbarátság Nyugdíjas Klubnak. A Tájházban időszakos kiállításokat tekinthetnek meg az érdeklődők.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A településen etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Településünkön működik a Katolikus Karitasz, ami az évben többször is oszt tartós élelmiszert és ruházatot a rászoruló családok részére. A városi rendezvényeken kézműves sátorral várják az érdeklődőket.

3.8 A roma nemzetiségi Önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési Önkormányzattal

Településünkön működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mellyel a települési Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött. A településünkön a Dél-Borsodi Romák Közhasznú Egyesület nyertes pályázata alapján beindult a Tanoda program 2017-ben. Ez a program célul tűzte ki az iskolaelhagyás megelőzését az általános iskolai tanulók körében. Többségében a szegregált, vagy veszélyeztetett területen lakó gyermekek kerültek be ebbe a programba, akik a pályázat keretében olyan programokon vehetnek részt, amelyeket a család nem tudna számukra biztosítani, a tanulásban is segítséget kapnak, ezáltal javult az iskolai átlaguk. A pályázat két éves időintervallumot ölel fel. De a cél megvalósulásához elengedhetetlen lenne újabb nyertes pályázat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	munkahely teremtés akár vállalkozók, civilek bevonásával, közmunka programba való bevonás
a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredménye gyengébb	Tanoda program, mint pályázati lehetőség folytatása
a mélyszegénységben élő és a roma felnőtt lakosság alacsony iskolázottsága	felzárkóztató programok, vagy átképzések
adósságcsapda- pénzgazdálkodási hiányosságok	életviteli tanácsadás saját környezetben

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 808	1 877	3685	49,06%	50,94%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			109	2,96%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	285	272	557	7,73%	7,38%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	51	61	112	1,38%	1,66%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat a gyermekkorú népesség összetételét mutatja nemek és korcsoportok szerint a 2021-es adatok alapján.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a városban jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

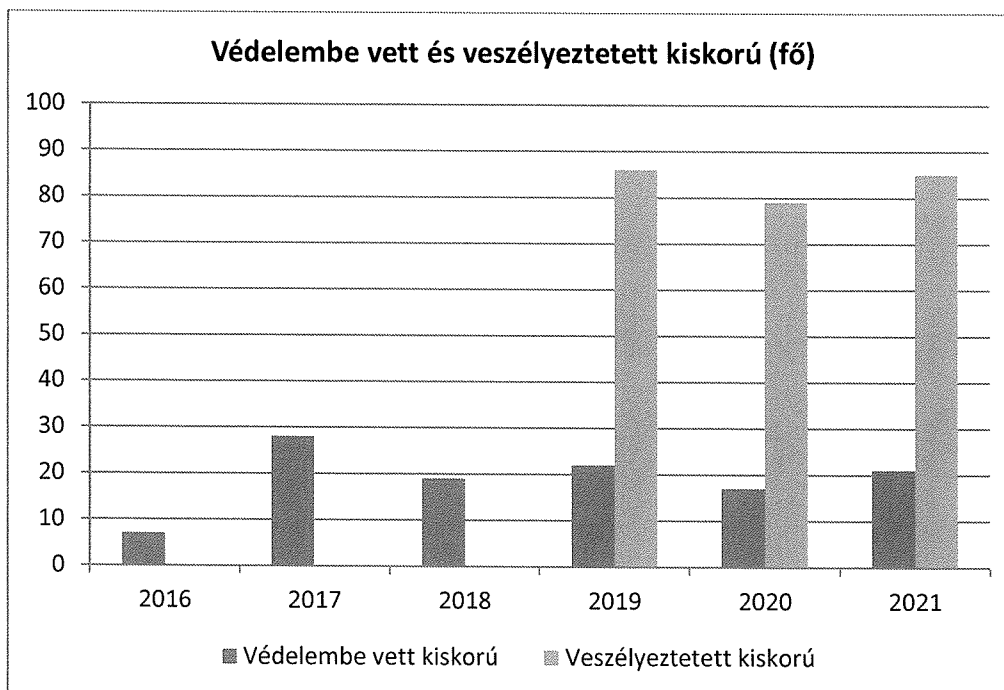
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) szabályozza a védelembe vett és veszélyeztetett kiskorúak törvényes gondoskodását.

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartotta nyilván, mely 2013. évtől a Járási Hivatal hatáskörébe került át.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	n.a.
2017	28	n.a.
2018	19	n.a.
2019	22	86
2020	17	79
2021	21	85

Forrás: TeIR, KSH Tstar

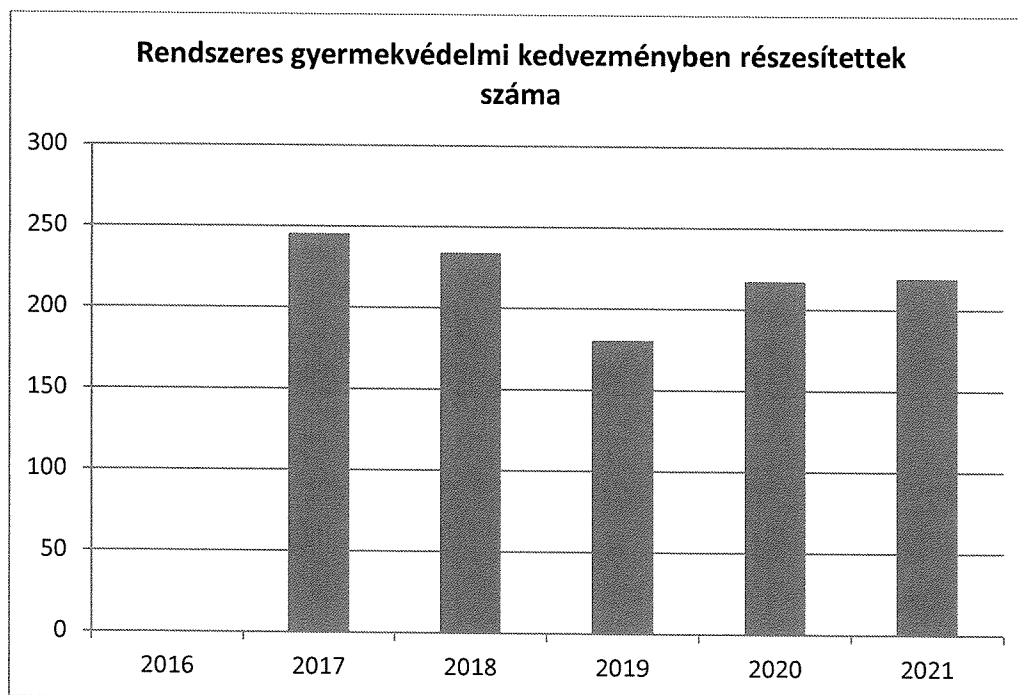
A 4.1.1. számú táblázatból az látható, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma 5 éves ciklust tekintve jelentősen nem változott. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2008-2012. években átlagosan 12-16 fő volt. 2013-2017 között a számuk többszörösére nőtt. Aminek indoka jogszabályváltozásban keresendő, mert a gyermek 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzása után az iskola köteles jelzést tenni a gyámügy részére, aki a körülmények fennállása esetén veszélyeztetett státuszt biztosít, ezáltal fokozottan ellenőrzik ezeket a családokat.

A 4.1.1 számú táblázatból látható, hogy a védelembe vett kiskorú gyermekek száma 2016-tól kezdődően jelentősen változott, többszörösére nőtt. A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2019-ben 86 fő volt (korábbiakról nincs adat).

a) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	n.a.
2017	246
2018	234
2019	181
2020	218
2021	220

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A jogosult gyermek számára a települési Önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára is.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma folyamatosan csökken, ennek oka az, hogy a településen egyre kevesebb gyermek születik. Az elmúlt évek tapasztalata az, hogy a korábban ellátásban részesített családok közül több nagycsaládos elköltözött, illetve a szülők elhelyezkedtek, ezért az egy főre jutó jövedelmük magasabb lett, mint a támogatás megállapításánál előírt.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők az ellátást Erzsébet utalvány formájában kapják két részletben, amelyből az egyiket az iskolakezdés előtt. Ez azért is jobb, mint a korábbi pénzbeli ellátás, mert az Erzsébet-utalványt nagyobb arányban a gyermek szükségleteire fordítják.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50 %-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az a tanuló is, aki nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Óvodáztatási támogatás igénylésére 2016. évben már nem volt lehetőség, mert ezt a támogatási formát központilag megszüntették. Az igénylők száma addig évről, évre változott.

A nyári gyermekétkeztetés igénybevételére egy jogszabály módosítást követően, 2016-tól van lehetőség. Az étkezésre jogosultak a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, amelyeknek száma évről évre növekszik. Mezőkeresztesen a gyermekek A Központi Konyhán fogyaszthatják el az ebédet, ott kapják meg a tízórait és az uzsonnát.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nincs.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településünkön a Dél-Borsodi Romák Közhasznú Egyesület nyertes pályázata alapján beindult a Tanoda program 2017-ben. Ez a program célul tűzte ki az iskolaelhagyás megelőzését az általános iskolai tanulók körében. Többségében a szegregált, vagy veszélyeztetett területen lakó gyermekek kerültek be ebbe a programba.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

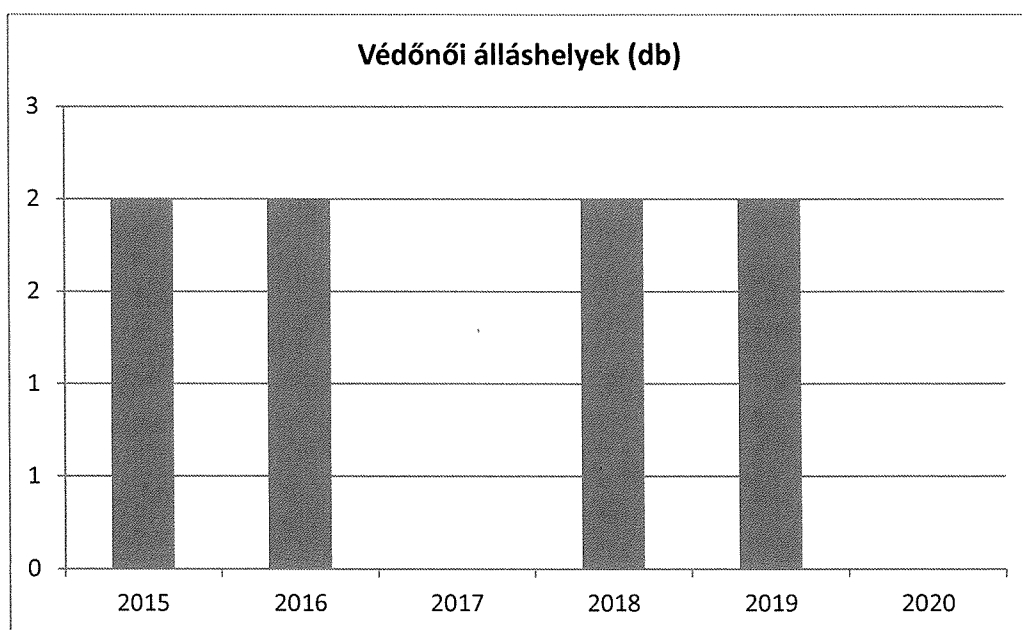
Településünkön a Védőnői Szolgálat két fő védőnő alkalmazásával működik, akik két körzetben látják el feladataikat, ez a két védőnő látja el az iskola védőnői feladatokat is. A lenti táblázatban az egy védőnőre jutó gyermekek számában benne van az általános iskolások száma is.

A védőnők először a tanácsadáson találkoznak a várandós anyákkal, és azt követően folyamatosan tartják velük a kapcsolatot. Cél a várandósság időszakának, majd a megszületett csecsemő fejlődésének figyelemmel kísérése.

A védőnő – a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaként – egészségügyi veszélyeztettség esetén a szülész-nőgyógyással, illetve a gyermekorvossal együttműködve gondozzák a családokat, szociális veszélyeztettség esetén lépéseket tesznek a fennálló körülmények megváltoztatására, mely a Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve valósul meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	2	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői álláshelyek száma hosszú évek óta nem változott, a településen két fő védőnő látja el a feladatokat. Bár a településen született gyermekek és az egy védőnőre jutó gyermekek száma is folyamatosan csökken, de egyre több a problémás családok száma.

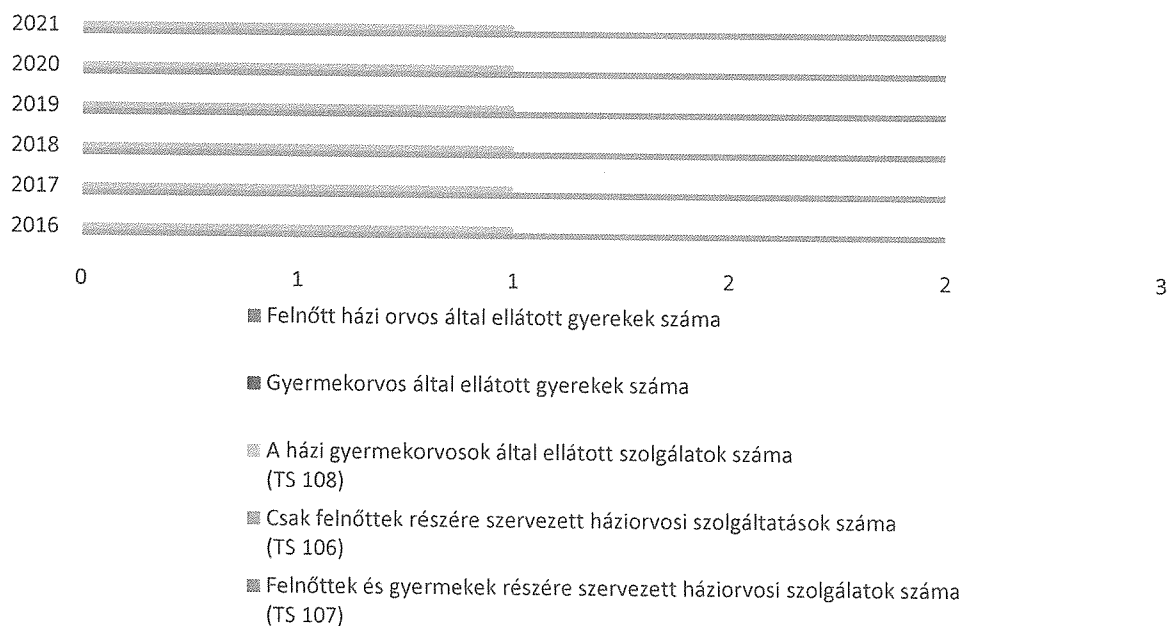
A védőnői álláshelyek száma hosszú évek óta nem változott, a településen két fő védőnő látja el a feladatokat. Bár a településen született gyermekek és az egy védőnőre jutó gyermekek száma is folyamatosan csökken, de egyre több a problémás családok száma.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	2	1	n.a.	n.a.
2017	0	2	1	n.a.	n.a.
2018	0	2	1	n.a.	n.a.
2019	0	2	1	n.a.	n.a.
2020	0	2	1	n.a.	n.a.
2021	0	2	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

Mezőkeresztesen az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy gyermekorvos látja el az Önkormányzattal kötött szerződés alapján területi ellátási kötelezettséggel vállalkozás formában. Betöltetlen praxis a településen nincsen. A fogorvosi alapellátás szintén biztosított, egy fogszakorvos látja el a feladatokat, aki végzi az iskolafogászattal kapcsolatos teendőket is.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A 0-7 éves korosztály speciális ellátása helyben biztosított. A szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb nyolc éves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnői hálózaton keresztül.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Mezőkeresztesen 2021 novemberétől 24 férőhelyes bölcsőde működik.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	24	11
2022	24	24

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	16	15	0	0
2019	0	0	0	0	16	15	0	0
2020	0	0	0	0	16	15	0	0
2021	0	0	0	0	16	11	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Mezőkeresztesen jelenleg nem működik családi napközi.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezése, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A gyermekjóléti szolgálat figyelemmel kíséri valamennyi, 0 – 18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A tárgyi feltételek a munkavégzéshez részben adottak. Nincsenek a Gyermekjóléti Szolgálatnál azonban olyan eszközök, amelyek a gyermekek szabadidős tevékenységét vagy esetlegesen tanulásukat segítik (játékok, bútorok, számítástechnikai eszközök).

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, a törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és Önkormányzati feladat. Mind a szakmai, mind pedig a személyes kapcsolat elősegíti a rugalmas, a gyermekek érdekeit szem előtt tartó közös munkát.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező Önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek részére.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek számára szabadidős és szünidei programok szervezésében településünkön kiemelkedő a Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár tevékenysége.

Az általános iskolások részére szervezett programok többnyire kreatív foglalkozások. A szünidőben is számos programot szerveznek elsősorban a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, mely programok a tanévben is folytatódnak. Ilyenek például a különböző ünnepekre – húsvét, karácsony – történő felkészülések. Az iskolán belül több szakkör működik.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféi, szünidei) ingyenes tankönyv

A Gyvt. 41 § (1) bekezdése értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek a szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekétkeztetést településünkön a Központi Konyha biztosítja. Településünkön a gyermekétkeztetés megfelel az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 50. § (3) bekezdése azon követelményének, mely szerint a közétkeztetésben az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani. Biztosított az életkor specifikus étrend.

Biztosított továbbá az, hogy az intézményekben az arra jogosultak igénybe vegyék az ingyenes, illetve kedvezményes étkeztetést.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, Önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor településünkön nem sérül az egyenlő bánásmód követelménye.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció érvényesül a Családsegítő és Gyermejkölési szolgálat által szervezett szabadidős programok szervezése során, melyeken elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek vesznek részt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	2	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	150	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3+2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7 órától	17 óráig.
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	10 munkanap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	11	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	1	0

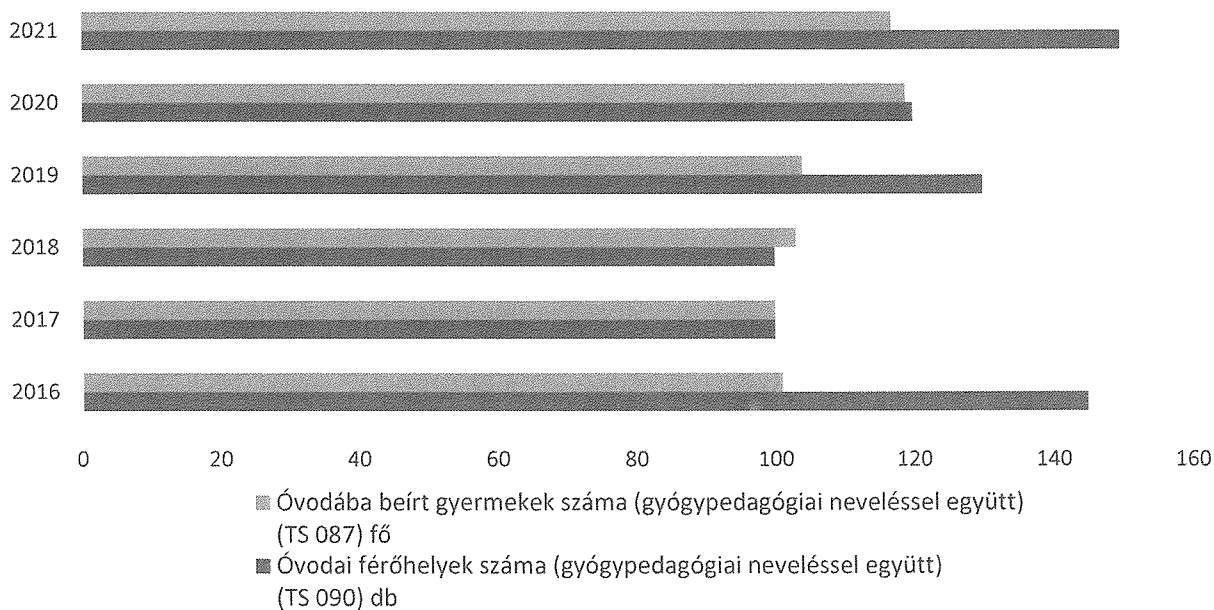
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoporthoz tartozók száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoporthoz tartozók száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoporthoz tartozó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	6	145	2	101	0	0	17
2017	n.a.	4	100	2	100	0	0	25
2018	n.a.	4	100	2	103	0	0	26
2019	n.a.	4	130	2	104	0	0	26
2020	n.a.	4	120	2	119	0	0	30
2021	n.a.	5	150	2	117	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai férőhelyek

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	101	26	25,74
2017	100	23	23,00
2018	103	31	30,10
2019	104	9	8,65
2020	119	17	14,29
2021	117	15	12,82

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	73	24,01
2017	n.a.	74	26,43
2018	n.a.	80	29,74
2019	n.a.	25	9,73
2020	n.a.	36	13,95
2021	n.a.	39	15,06

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolába járó gyermekek száma folyamatosan csökken. A korábban elemzett táblázatokból is látható volt, hogy egyre kevesebb gyermek születik, ez szoros összefüggésben van az iskolába járó gyermekek számával. Jelenleg az iskolában az első két osztályban iskolaotthon keretében zajlik az oktatás. Az iskolaotthon keretében évente kb. 70-80 gyermek tanul, ezért megállapítható, hogy 3. osztálytól a napközit igénybe vevők száma alacsony.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

<i>Tanév</i>	<i>Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)</i>	<i>Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)</i>	<i>Általános iskolások száma</i>	<i>Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)</i>	
	<i>fő</i>	<i>fő</i>	<i>fő</i>	<i>fő</i>	<i>%</i>
2015/2016	157	147	304	77	25,3%
2016/2017	129	151	280	87	31,07%
2017/2018	129	140	269	88	32,71%
2018/2019	114	143	257	64	24,90%
2019/2020	110	148	258	73	28,29%

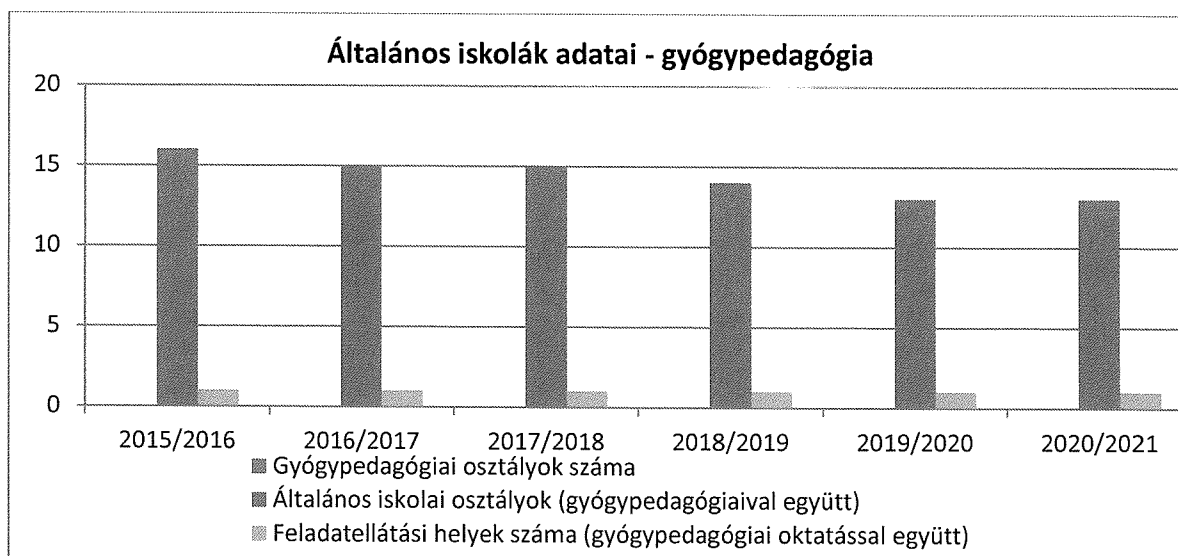
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve. Településünkön az SNI gyermekek többi gyermekkel való együttnevelésének, oktatásának feltételei adóttak.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	<i>Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)</i>	<i>Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)</i>	<i>Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)</i>	<i>Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)</i>	<i>Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)</i>
	<i>db</i>	<i>db</i>	<i>db</i>	<i>fő</i>	<i>%</i>
2016	0	16	1	19,00	9,54
2017	0	15	1	18,67	10,36
2018	0	15	1	17,93	10,78
2019	0	14	1	18,36	10,51
2020	0	13	1	19,85	10,47
2021	0	13	1	19,92	7,72

Forrás: TeIR, KSH Tstar

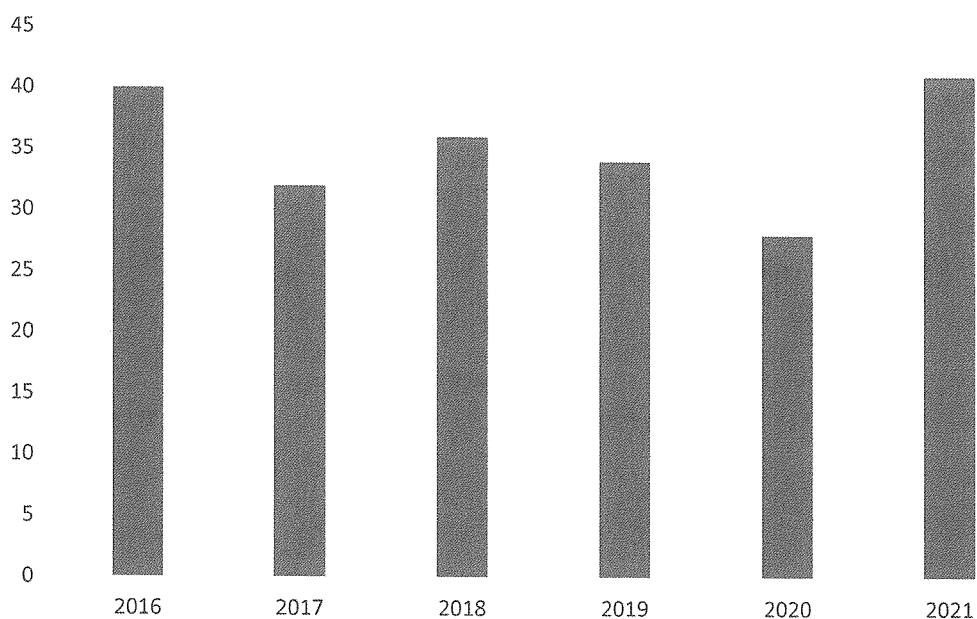
Mezőkeresztesen az iskolába beíratott gyermekszám alapján minden évfolyamon 2 osztályt tudnak indítani. A 2013/2014-es tanévig volt lehetőség gyógypedagógiai osztály működtetésére, ezt követően megvalósult az ide járó gyerekek beintegrálása.

Mezőkeresztesen az iskolába beíratott gyermekek számától függően az általános iskolai osztályok száma 14-16 között volt a vizsgált időszakban. Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban 18 és 20 fő között mozgott.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	40
2017	32
2018	36
2019	34
2020	28
2021	41

Forrás: TeIR, KSH Tstar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

Az intézmény lemorzsolódási, évismétlési mutatói

<i>tanév</i>	<i>létszám</i>	<i>lemorzsolódás</i>	<i>%</i>	<i>évfolyamismétlők</i>	<i>%</i>
2015/2016	304 fő	26 fő	8,55%	11 fő	3,61%
2016/2017	280 fő	39 fő	13,92%	8 fő	2,85%
2017/2018	269 fő	20 fő	7,43%	2 fő	0,74%
2018/2019	257 fő	22 fő	8,56%	3 fő	1,16%
2019/2020	258 fő	39 fő	15,11%	2 fő	0,77%

Forrás: Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános iskola adatai

Továbbtanulási mutatók

<i>tanév</i>	<i>gimnáziumban tanult tovább</i>	<i>szakközépiskolában tanult tovább</i>	<i>szakiskolában tanult tovább</i>	<i>nem tanult tovább</i>
2015/2016	6 fő	15 fő	17 fő	2 fő
2016/2017	11 fő	9 fő	12 fő	0 fő
2017/2018	7	16	12	1
2018/2019	10	17	7	0
2019/2020	9	13	6	0

Forrás: Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános iskola adatai

A táblázatok mutatják, hogy nappali oktatásban hány fő végezte el eredményesen az általános iskolát. Az átlag rendkívül jónak mondható, mert a lemorzsolódás aránya a fél százalékot sem éri el. Majd az utolsó táblázat mutatja be, hogy az általános iskolát sikeresen elvégzett tanulók közül hány fő és hol tanult tovább. A legtöbb tanuló szakközépiskolában vagy szakiskolában tanult tovább, egy év kivételével minden tanuló továbbtanult.

A táblázatok mutatják, hogy nappali oktatásban hány fő végezte el eredményesen az általános iskolát. A lemorzsolódás aránya sajnos az évek alatt egyre emelkedett. Az utolsó táblázat mutatja be, hogy az általános iskolát sikeresen elvégzett tanulók közül hány fő és hol tanult tovább. A legtöbb tanuló szakközépiskolában vagy szakiskolában tanult tovább.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában 13 főállású pedagógust alkalmaztak a 2016/2017-es tanév végéig. A 2017/2018-as tanévben két mini bölcsődei csoport került kialakításra két óvodai csoport helyén. Az óvodai gyermeklétszám nem indokolta 6 óvodai csoport fenntartását, ezért a képviselő-testület 2 óvodai csoport bezárása és ezzel egyidejűleg 2 mini bölcsődei csoport beindítása mellett döntött. A szakember ellátottság képesítés szempontjából teljes. Az óvodában és az iskolában is vállalkozó gyógypedagógus-logopédus van.

Az általános iskolában jelenleg 30 főállású pedagógust alkalmaznak. Az általános iskola szakember ellátottsága szintén teljes. 2013. január 1-től a Klebersberg Központ Mezőkövesdi Tankerületi Központja vette át az intézmény fenntartói feladatokat. Tehát a pedagógusok foglalkoztatása is a Tankerületi központ feladata.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Mezőkeresztes Város Óvodája az óvodai nevelést két feladat ellátási helyen biztosítja. A feladat ellátási helyek között nincs szegregációs gyakorlatra utaló jel.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Településünkön egy általános iskola működik. A kompetencia mérések eredményei országos átlagnál alacsonyabban mind a 6., mind pedig a 8. évfolyamon szövegértésből és

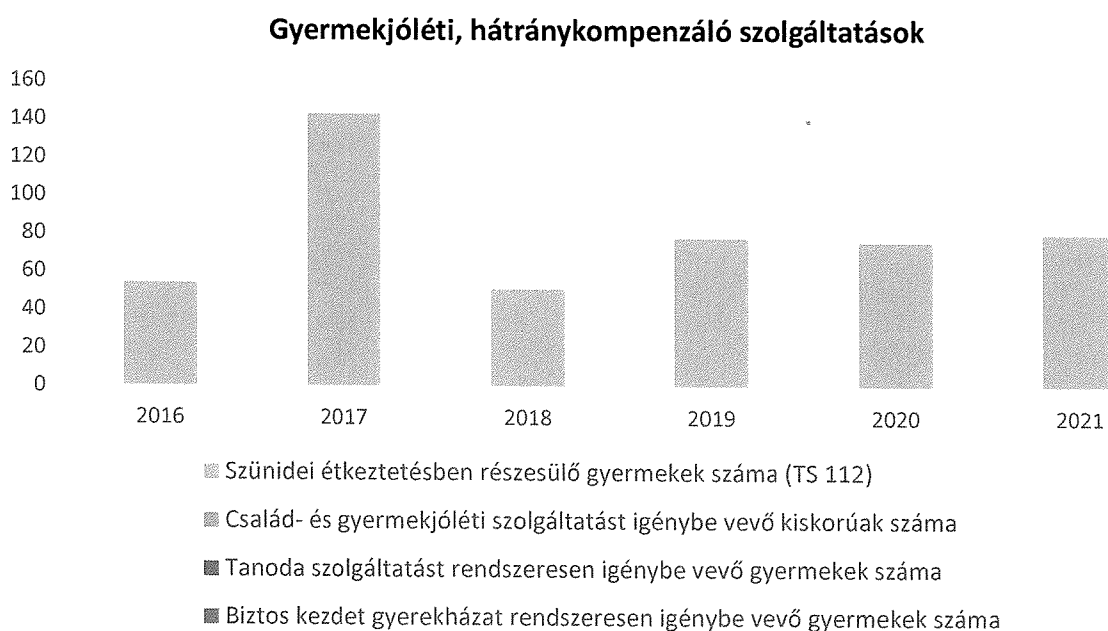
matematikából is. A hátrányos helyzetű gyermekek eredményei sokszor elmaradnak az átlagtól, ezért szükséges lenne az ezt a célcsoportot támogató felzárkóztató programok szervezése.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az általános iskolában különböző tantárgyakból felzárkóztató foglalkozásokat szerveznek hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére. Ezek eredményessége az átlagok javulásában is mutatkozik.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	54
2017	n.a.	n.a.	n.a.	143
2018	n.a.	n.a.	n.a.	51
2019	n.a.	n.a.	n.a.	78
2020	n.a.	n.a.	n.a.	76
2021	n.a.	n.a.	n.a.	80

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	egészséges életmódra nevelés

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk.

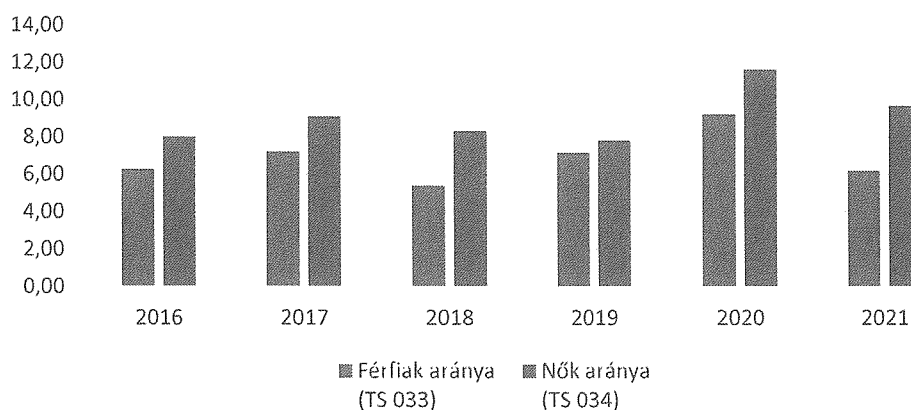
A nők gazdasági aktivitásának fontos befolyásoló tényezője a gyereknevelés. Míg a férfiak körében a gyereknevelés – lényegében függetlenül a gyerek korától – valamelyest növeli a munkavállalás valószínűségét, az iskoláskor alatti vagy kisiskolás korú gyereket nevelő nők aktivitása lényegesen alacsonyabb, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező gyerektelen vagy idősebb gyereket nevelő nőké, a gyereknevelés aktivitáscsökkentő hatása annál nagyobb, minél kisebb a gyerek. Befolyásolja a nők gazdasági aktivitását a gyermekek száma is, a három vagy több gyermek radikálisan csökkenti a nők gazdasági aktivitását. A gyerekeket egyedül nevelő nők inkább kívánnak munkát vállalni, mint az azonos tulajdonságokkal rendelkező, s ugyanannyi és ugyanolyan korú gyereket nevelő, de párkapcsolatban élő nőtársaik.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	6,28	8,01	7,15%
2017	7,21	9,1	8,16%
2018	5,38	8,33	6,86%
2019	7,16	7,82	7,49%
2020	9,22	11,61	10,42%
2021	6,19	9,67	7,93%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

A lakónépesség száma, mind a nőknél, mind a férfiaknál csökken, ezzel egyenes arányban csökken a munkanélküliek száma is. A foglalkoztatott nők aránya kevesebb, mint a férfiaké. Ennek egyik oka, hogy a gyermekvállalás miatt több nő van az inaktívak között (GYES, GYED). A munkanélküliségbe lépő nők egy része nem állásvesztő, hanem korábban inaktív volt.

Az 5.1.1 táblázat megmutatja, hogy a nyilvántartott álláskereső a 15-64 éves nők és férfiak tekintetében csökkent.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő képzési programokban való részvételről a Foglalkoztatási Osztály nem tudott adatot szolgáltatni, helyi adatbázis pedig nincsen.

Országos adatok szerint a foglalkoztatást segítő és képzési programok elősegítik a munkavállalás esélyét.

Ugyanakkor a munkanélküli férfiak nagyobb eséllyel vesznek részt vállalkozás-támogatási programokba és válnak vállalkozóvá. A bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetősége

A munkanélküli nők körében az alacsony iskolai végzettségűek aránya igen magas. Az iskolai végzettséget tekintve az általános iskolát végzettek kerülnek legtöbbször regisztrációra. Megállapítható, hogy minél magasabb az iskolai végzettség, annál nagyobb az esély az elhelyezkedésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A munkavállalóknak nemétől függetlenül joga van ahhoz, hogy egyenlő értékű munkáért egyenlő bért kapjon. A két nemet az egyenlő versenyfeltételek biztosítása mellett egyenlő bánásmód is megilleti. Szükséges a női esélyegyenlőség érdekében a nőkre szabott

foglalkoztatási programok kezdeményezése, családbarát munkahelyek létrehozása, a család és a munkahely összeegyeztetésének biztosítása érdekében a gyermekvédelmi és gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése, a 0-3 éves korosztály napközbeni felügyeletének biztosításával. A szociális biztonsági rendszerek megfelelő kialakítása, szülői szabadság biztosítása a terhes nők a gyermekágyas és szoptatós anyák munkahelyi biztonságának javítása.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető – a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, mini bölcsődében, nyári napközis otthonban, valamint óvodákban, iskolákban.

Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása a mini-bölcsődében, az óvodában és az általános iskolában biztosított.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	n.a.	-
2017	2	n.a.	-
2018	2	n.a.	-
2019	2	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Egy védőnőre átlagosan 55-59 fő 0-3 éves kor közötti gyermek jut. Megítélésünk szerint ez optimális.

A családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű előadást.

A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már a várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások, tanácsadások alkalmával.

A védőnői hálózat nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat felvételre.

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető – a gyermekek életkorának megfelelően – a bölcsődében, az óvodában és iskolában.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A rendőrséggel történt konzultáció alapján megállapítható, hogy településünkön nem jellemző a nőket érő, illetve a családon belüli erőszak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében a nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testület tagjainak jelenleg 28,6 %-a nő. Az Önkormányzat négy intézményének a vezetője szintén nő.

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Foglalkoztatási Osztály, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni.

Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testülete az intézményi és a lakossági jelzések alapján felismerte azt a problémát, hogy a településen nagy igény jelentkezik bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. Áthidaló megoldásként a 2017/2018-as tanévben két mini-bölcsődei csoportot indított be. Ettől az évtől a gyermeklétszám figyelembevételével már nem volt indokolt 6 óvodai csoport fenntartása. Mezőkeresztesen a József Attila úti feladatellátási helyen 4 csoport működött, a Szentistváni úti feladatellátási helyen pedig 2 csoport várta az óvodás korú gyermekeket. A változást követően mindkét helyen egy-egy mini bölcsődei csoport került kialakításra. Időközben az Önkormányzat pályázatot nyert az óvoda épületek felújítására, tornaszobával kibővítésére, illetve egy új bölcsőde megépítésére. A képviselő-testület az óvodától különálló, frekventált helyen szeretné megépíteni a bölcsődét, és ezzel segíteni a nők munkavállalását.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elhelyezkedési nehézségek, Magas a munkanélküli nők száma	bölcsőde megépítése és fenntartása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Mezőkeresztes Város Önkormányzata kiemelt feladatának tekinti a helyi szintű „idősbarát” politika kialakítását. Ennek érdekében különös figyelemmel kezeljük az idős lakossággal történő együttműködést, az időskorú emberek életkörülményeinek figyelemmel kísérését, az idősök aktivitásának megőrzését, szükség esetén a róluk való gondoskodást.

Önkormányzati szinten minden évben megrendezzük az Idősök Napját, amelyen jelentősen képviseltette magát az idősebb korosztály. Emellett a 70 éven felüliek karácsonyi ajándékot kapnak, melyet a képviselő testület tagjai személyesen visznek el az idősökhöz.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	674	567	118,87%
2017	659	553	119,17%
2018	647	560	115,54%
2019	667	557	119,75%
2020	658	571	115,24%
2021	659	590	111,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Településünkön a teljes lakosságcsökkenésével arányosan az idősök száma is évről évre csökken. 4 év átlagát tekintve 144 fővel csökkent a nyugdíjban és egyéb nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az idősebb férfiak száma felével kevesebb, mint a nőké.

Településünkön a teljes lakosság csökkenésével arányosan az idősök száma is évről évre csökken. 4 év alatt összességében 115 fővel csökkent a nyugdíjban és egyéb járandóságban részesülők száma. Az idősebb nők száma majdnem duplája a férfiakhoz képest.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	185	207	171	184	256	190
41-45 év (TS 042)	Fő	14	22	24	17	23	13
	%	7,57%	10,63%	14,04%	9,24%	8,98%	6,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	22	27	17	23	31	24
	%	11,89%	13,04%	9,94%	12,50%	12,11%	12,63%
51-55 év (TS 044)	Fő	25	21	21	14	28	17
	%	13,51%	10,14%	12,28%	7,61%	10,94%	8,95%
56-60 év (TS 045)	Fő	22	23	15	25	27	23
	%	11,89%	11,11%	8,77%	13,59%	10,55%	12,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	14	19	22	22	33	35
	%	7,57%	9,18%	12,87%	11,96%	12,89%	18,42%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 6.2.2. számú táblázat alapján, a vizsgált időszakban bár az álláskeresők száma csökkent, annak korcsoportonkénti megoszlása alapján az 55 év feletti lakosság arányának tükrében tovább növekedett. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé.

A 46 és 50 év közötti személyeknél a legmagasabb a munkanélküliségi ráta. Az Önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeikből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Mezőkeresztesen a fő megélhetést a mezőgazdaság biztosítja, ezért jellemző, hogy a nyugdíjasok mezőgazdaságból származó bevétellel egészítik ki nyugdíjukat.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek tanulását segítő program nincs a településen.

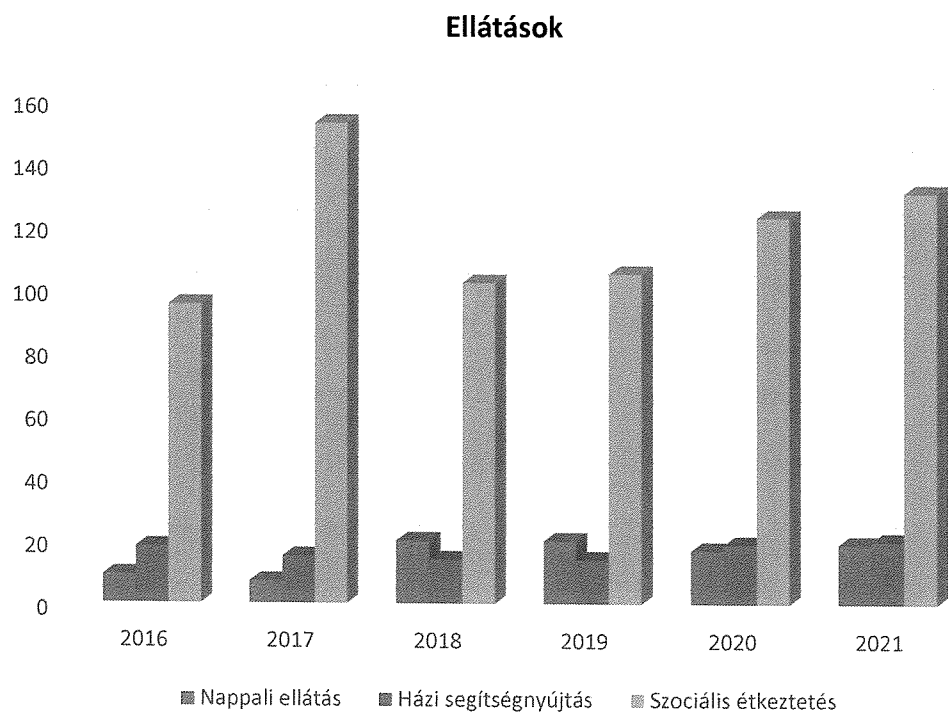
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időszerűak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időszerűak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	674	9	18	95
2017	659	7	15	153
2018	647	20	14	102
2019	667	20	14	105
2020	658	17	19	123
2021	659	19	20	131

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településünkön a nappali ellátásban részesülő időskorúak száma a 65 év feletti lakosság 1-2 %-át teszi ki mindösszesen. Ez a szám rendkívül alacsony. A 2017. év végén tartott helyi esélyegyenlőségi fórumon ez a probléma feltárásra került. Majd az ezt követően végzett igényfelmérés kiderítette, hogy a térítési díjak mértéke okozza a problémát. Ezért a képviselő-testület a 4/2018.(II.15.) rendeletében az Egyesített Szociális Intézményben működő Idősek klubjában nappali ellátást igénybe vevők részére 50%-os térítési díjkedvezményt biztosított, bízván abban, hogy többszörösére nő az ellátást igénybe vevők száma. Jelen dokumentum készítésekor az ellátottak száma 15-re emelkedett.

A településünkön a nappali ellátásban részesülő időskorúak száma a 65 év feletti lakosság 1-3 %-át teszi ki mindösszesen. Ez a szám rendkívül alacsony. A 2017. év végén tartott helyi esélyegyenlőségi fórumon ez a probléma feltárásra került. Majd az ezt követően végzett igényfelmérés kiderítette, hogy a térítési díjak mértéke okozza a problémát. Ezért a képviselő-testület a 4/2018.(II.15.) rendeletében az Egyesített Szociális Intézményben működő Idősek klubjában nappali ellátást igénybe vevők részére 50%-os térítési díjkedvezményt biztosított, bízván abban, hogy többszörösére nő az ellátást igénybe vevők száma. Jelen dokumentum készítésekor az ellátottak száma 15-re emelkedett.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	13	0	264	444	1	47	n.a.
2017	13	0	251	432	1	44	4
2018	14	0	251	428	1	38	3
2019	15	0	240	439	1	43	3
2020	13	1	230	433	3	38	2
2021	14	1	217	431	0	31	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Mezőkeresztesen az időskorúak járadékában 2-4 fő részesül. Tekintettel arra, hogy minden 65 év feletti személy részesül valamilyen ellátásban, így nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban, ami minden esetben magasabb összegű, mint az időskorúak járadéka. Elmondható, hogy szerényebb körülmények között élő nyugdíjasok száma alacsony.

Mezőkeresztesen az időskorúak járadékában 1-2 fő részesül. Tekintettel arra, hogy minden 65 év feletti személy részesül valamilyen ellátásban, így nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban, ami minden esetben magasabb összegű, mint az időskorúak járadéka. Elmondható, hogy szerényebb körülmények között élő nyugdíjasok száma alacsony.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősök egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférése az egészségügyi ellátórendszeren belül biztosított. Az egészségügyi alapellátást két háziorvos és egy fogszakorvos látja el a településen.

Az Önkormányzat az alábbi idősöket is érintő szociális feladatokat látja el:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Nappali ellátás (Idősek Klubja)
- Családsegítés

Az alapellátások megszervezésével a települési Önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális helyzetükből vagy más okból származó problémák megoldásában.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás keretében főként idős emberekről, fogyatékos személyekről, valamint azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről gondoskodnak, akik a rehabilitációt követően saját lakókörnyezetbe történő visszailleszkedés céljából támogatást igényelnek önálló életvitelük fenntartásához.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítják:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Mezőkeresztesen lakó aktívabb idősök számára számos program és lehetőség áll rendelkezésre, de a kevésbé aktív, vagy mozgásukban korlátozott idősök számára szükséges volna a házi segítségnyújtók számának növelése.

Az étkeztetéskeretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és

- nyugdíjasok, nyugdíjszerű ellátásban, időskorúak járadékában, fogyatékosági támogatásban részesülők, vagy
- egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében részesülnek, vagy
- azok a személyek, akiknek az étkeztetését egészségi állapotuk indokolja.

Idősek Klubja elsősorban a saját otthonukban élő egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt, szociálisan és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részbe képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, igény szerint napközbeni étkezésre.

Az idősek klubja nyitott formában működik, nemcsak klubtagok, hanem a Mezőkeresztesi lakosok is részt vehetnek programjaikon.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférést a településen a Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár biztosítja. Mindkét intézmény tevékenységének fontos szegmense az időskorúak számára a közművelődési szolgáltatások nyújtása, melyekkel igyekeznek bevonni e korcsoportot aktívan az intézmény tevékenységébe, különböző programokba.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
<i>Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)</i>	<i>Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)</i>	<i>A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)</i>	<i>Közművelődési intézmények száma (TS 105)</i>
<i>db</i>	<i>van/nincs</i>	<i>db</i>	<i>db</i>
1	van	17 385	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) idősek informatikai jártassága

A Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár nyitott és nyilvános számítógép közösségi használatára, bár a tapasztalatok alapján ezt a szolgáltatást az idősebb korosztály nem igen veszi igénybe.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településünkön leginkább az Idősek Klubja szervez.

Az Önkormányzat évek óta megrendezi az idősek tiszteletére az Idősek napját, és karácsonyi ajándékkal kedveskedik a 70 éven felüli időseknek. A Szent Erzsébet Nyugdíjas Klub és a Jóbarátság Nyugdíjas klub is összefogja az idősebb lakosságot. Az Önkormányzat a civil szervezetek támogatási keretéből minden évben támogatja a klubok által szervezett programokat.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

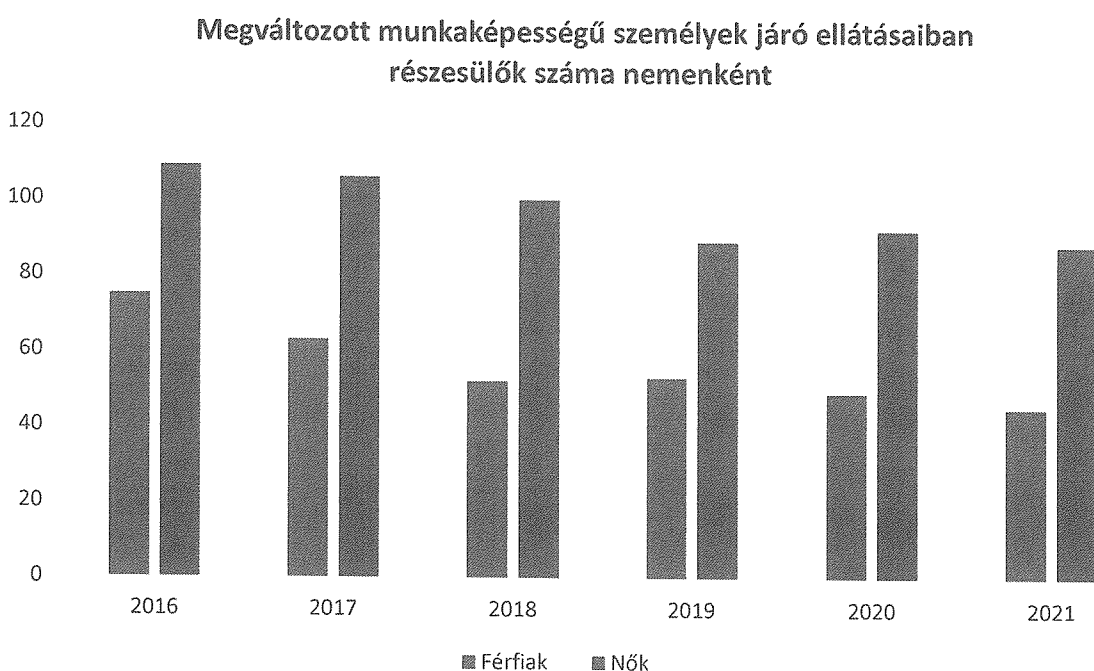
Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás, a gyermekek, unokák a munkavállalás miatt más településre elköltöznek	intézmény hálózat fejlesztése, fiatalok helyben tartása
szakorvosi ellátás hiánya	fizioterápiás szolgáltatás beindítása
nagy a veszélye a településen az idők elszigetelődésének	minél több program szervezése az idők részére

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Mint általában az esélyegyenlőség területén a fogyatékoságügyében is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb feladat. Komoly kihívás hárul a döntéshozókra és végrehajtókra a társadalom egésze tekintetében: mindenki számára világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. A kulcsa az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítése, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférése is megvalósuljon. Az akadálymentesítés követelménye az elmúlt időszakban beépítésre kertült a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	75	109	184
2017	63	106	169
2018	52	100	152
2019	53	89	142
2020	49	92	141
2021	45	88	133

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülő nők száma minden vizsgált évben magasabb volt, mint a férfiak száma. De mind a nők, mind a férfiak száma arányosan csökkent. Ezen időszakban vizsgálva az aktív korú lakossághoz mérten a megváltozott munkaképességű személyek arányszáma is folyamatosan csökken.

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülő nők száma minden vizsgált évben magasabb volt, mint a férfiak száma. De mind a nők, mind a férfiak száma arányosan csökkent. Ezen időszakban vizsgálva az aktív korú lakossághoz mérten a megváltozott munkaképességű személyek arányszáma is folyamatosan csökken.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Mezőkeresztesen nincs olyan intézmény, amely a fogyatékos személyek nappali ellátását biztosítani tudja. A fogyatékos személyek állapotuknak megfelelően Sályban, Mezőkövesden, Egerben, Miskolcon vagy Budapesten részesülhetnek nappali ellátásban.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára. Az elmúlt években számos közintézményünk akadálymentesítése megtörtént. Jelenleg településünkön nincs lehetőség a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatására.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen nincs ilyenről tudomásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Településünkön a korábban már részletezett házi segítségnyújtást és étkeztetést mint szociális alapszolgáltatásokat tudjuk biztosítani a fogyatékkal élők számára.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nincs adatunk róla.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési Önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Településünk közintézményeinek akadálymentesítése megtörtént. Jelen Helyi Esélyegyenlőségi Programot feldolgozó ciklus alatt felújításra került a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános iskola, a Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár és az Egyesített Szociális Intézmény. A beruházások tartalmazzák a teljeskörű akadálymentesítést is. A fogyatékkal élő személyeken kívül az akadálymentes környezetnek hasznélvezői a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek. Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: - az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított

infó-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb).

Helyi Esélyegyenlőségi Programot feldolgozó ciklus alatt felújításra került a Mezőkeresztesi Kossuth Lajos Általános Iskola, a Tahy Olga Művelődési Ház és Könyvtár, az Egyesített Szociális Intézmény, a Gyermekorvosi rendelő és a Polgármesteri Hivatal B épülete is.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az a város gyógyszertára, orvosi rendelői, posta épülete akadálymentesített.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Részben megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Részben megoldott.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Legfontosabb célunk a fogyatékkal élők feltétel nélküli elfogadása. Ehhez mérten kell a hátránykompenzáló juttatások körét kidolgozni, a szolgáltatásokat bővíteni.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az Önkormányzat próbál segíteni, támogatást adni minden olyan civil szervezetnek, alapítványnak, amelyek hátránykompenzáló szolgáltatásokat nyújtanak, vagy kívánnak bevezetni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szakorvosi ellátás hiánya	fizioterápiás szolgáltatás beindítása
akadálymentesítés hiánya	utcák, terek, épületek közlekedésmentesítése pályázati lehetőségek kihasználásával

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Civil szervezetek Mezőkeresztes városban:

- Mezőkeresztesi Polgárőr Szervezet
- Mezőkeresztesért Közalapítvány
- Mezőkeresztes Városi Sportegyesület
- Mezőkeresztesi Motoros Egyesület
- Mezőkeresztesi Férfikórus Kamarakórus Egyesület és Citerazenekar
- Jóbarátság Nyugdíjas Klub
- Magyarok Nagyasszonya Katolikus Karitasz
- Mezőkeresztes Óvodásaiért Alapítvány
- Alapítvány Mezőkeresztes Iskolásaiért

b) Önkormányzati, nemzetiségi Önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Mezőkeresztesen egy Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, amellyel együttműködési megállapodása van az Önkormányzatnak.

c) Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Mezőkeresztes település a Mezőkövesdi Többcélú Kistérségi Társulás tagja.

d) a nemzetiségi Önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat támogatja az esélyegyenlőségben érintett célcsoportokat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A társadalmi szervezetek célja, feladatai lehetnek:

- nevelés, képzés /szakma, kulturális, szakmai, sport/
- munkaképesség fejlesztés
- elhelyezés és munkába állás elősegítése
- életkörülményeik javítása

- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítése
- kedvezményes szolgáltatások szervezése
- intézmény alapítása és működtetése
- tájékoztató és egyéb kiadványok kibocsátása
- egészségmegőrzés, betegség megelőzés, gyógyító, egészségügyi, rehabilitációs tevékenység
- szociális tevékenység, családsegítés, időskorúak gondozása
- gyermek és ifjúságvédelem, gyermek és ifjúsági érdekvédelem
- hátrányos helyzetű csoportok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése
- emberi és állampolgári jogok védelme
- rehabilitációs foglalkoztatás
- munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése és a kapcsolódó szolgáltatások.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi Önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy Önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az esélyegyenlőségi program tervezete társadalmi vitára bocsátása a hirdető táblán való kifüggesztéssel, illetve a honlapon való megjelenéssel biztosított volt.

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Mezőkeresztesi Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az Önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőségi folyamatok, tevékenységek megismerésére és megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok	életviteli tanácsadás saját környezetben
Gyermekek	hátrányos helyzetű gyermekek iskolai teljesítménye	felzárkóztató foglalkozások szervezése, pályázat a Tanoda programra
Idősek	idősek elszigetelődése, gyermekeik, unokáik településről elköltözése	programok szervezése az idősek részére, fiatalok településen tartása
Nők	magas munkanélküliség	információk közvetítése, bölcsőde építése
Fogyatékkal élők	közütemények akadálymentesítése	pályázatok

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok	Mezőkeresztes Város Önkormányzata Mezőkeresztesi Roma Nemzetiségi

		Önkormányzat Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Felelős: Önkormányzat
Gyermekek	felzárkóztató foglalkozások szervezése	Kossuth Lajos Általános iskola Felelős: általános iskola, Tanoda program
Idősek	programok szervezése idősek részére, fiatalok helyben tartása	Nyugdíjas Klubok, Mezőkeresztes Város Önkormányzata, Egyesített Szociális Intézmény Felelős: Önkormányzat
Nők	magas munkanélküliség	Mezőkeresztes Város Önkormányzat Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály Felelős: Önkormányzat
Fogyatékkal élők	közüntézmények akadálymentesítése, szűrőprogramok szervezése	Mezőkeresztes Város Önkormányzat Felelős: Önkormányzat

Jövőképünk

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete eddig is figyelemmel kísérte a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeit és folyamatosan igyekszik olyan intézkedéseket tenni, amely ezen csoportok életminőségének javítását szolgálja. Megfogalmazásra került, hogy olyan településen szeretnénk élni, ahol a romák továbbra is megkülönböztetés nélkül élhetnek, ahol az életminőségük javul. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlődését. A képviselő-testület számos intézkedéssel igyekszik a gyerekek bölcsődei, óvodai és iskolai nevelését támogatni. A családok számára is számos anyagi és egyéb támogatást, programot biztosít.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira, azokra megoldást keresünk.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatás elősegítését. A nyertes bölcsőde építést szolgáló pályázat bízunk benne, hogy nagyban hozzájárul a női munkavállalás esélyének növeléséhez.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők megsegítésére.

A képviselő-testület minden intézkedése arra irányul, hogy településünk minél élhetőbb legyen.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	10 % körül mozog a településen a munkanélküliség, magas a tartós munkanélküliek aránya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. közfoglalkoztatási cél meghatározása 2. pályázat benyújtása 3. közfoglalkoztatás megvalósítása
Résztvevők és felelős	résztvevők: munkanélküliek, elsősorban mélyszegénységben élők és romák

	felelős: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Partnerek	intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a közfoglalkoztatásban résztvevők száma dokumentáltsága: önkormányzati nyilvántartások forrása: önkormányzati nyilvántartások fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: a közfoglalkoztatásra támogatási rendszerének átalakítása
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködések kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	pénzgazdálkodási hiányosságok

Célok – Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	rövid távú cél: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és a partner szervezetekkel közép- és hosszú távú cél: kapcsolatfenntartás, bevont személyek számának növelése
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása bevonása információk átadása, gyakorlati útmutatás
Résztvevők és felelős	résztvevők: érintett célcsoport felelősök: Mezőkeresztes Város Önkormányzat- Szociális Csoport
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	közép- és hosszú távú cél: 2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: adósság állomány csökkenése meghívók, levelek, értesítő e-mailek jelenléti ívek fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható

Kockázatok és csökkentésük eszközei	passzivitás mindkét fél részéről hiányzások
Szükséges erőforrások	humán erőforrás
Önkormányzatok közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Felzárkóztató foglalkozások szervezése hátrányos helyzetű gyermekek részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredménye felzárkóztatásra szorul
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredménye javul rövidtávú cél: a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredménye 5%-kal javul közép- és hosszútávú cél: a hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredménye 10 %-kal javul
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igények felmérése tanoda pályázat ismételt benyújtása nyertes pályázat esetén a foglalkozások megszervezése
Résztvevők és felelős	résztvevők: felzárkóztatásra szoruló HHH tanulók, roma gyerekek felelős: Kossuth Lajos Általános Iskola, Dél-Borsodi Romák Közhasznú Egyesület
Partnerek	Kossuth Lajos Általános Iskola, Dél-Borsodi Romák Közhasznú Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a HHH tanulók körében az évismétlők száma csökken, az iskolai eredmények javulnak dokumentáltsága: általános iskola nyilvántartása forrása: általános iskola nyilvántartása fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: érdektelenség a foglalkozások iránt kockázat csökkentésének eszközei: a tanulók informálása a foglalkozásokról
Szükséges erőforrások	humán erőforrás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Intézkedés címe:	Felzárkóztató foglalkozások szervezése a mélyszegénységben élő és a roma felnőtt lakosság számára
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a mélyszegénységben élő és a roma felnőtt lakosság iskolázottsága alacsony
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a célcsoport iskolázottsága emelkedik
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igények felmérése pályázat benyújtása nyertes pályázat esetén a foglalkozások megszervezése
Résztvevők és felelős	résztvevők: felzárkóztatásra szoruló felnőttek felelős: Önkormányzat
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: az iskolai eredmények javulnak dokumentáltsága: önkormányzat nyilvántartása forrása: önkormányzat nyilvántartása fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: érdektelenség a foglalkozások iránt kockázat csökkentésének eszközei: a tanulók informálása a foglalkozásokról
Szükséges erőforrások	humán erőforrás, EFOP 3.7.1-17. számú pályázat
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel megismertetése, a megelőzésre vonatkozó ismeretek átadása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	egyre többen vegyenek részt az egészségvédelmi programokon rövidtávú cél: a programok száma növekszik középtávú cél: a programok száma növekszik hosszú távú cél: a programok száma növekszik

A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igények felmérése a programok témájára vonatkozóan, ilyen célú pályázat benyújtása és nyertes pályázat esetén a cél megvalósítása programok szervezése
Résztvevők és felelős	résztvevők: gyerekek felelős: általános iskola, óvoda
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	közép- és hosszú távú cél: 2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a programok száma dokumentáltsága: az intézménynél dokumentálva forrása: az intézménynél fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: érdektelenség a programok iránt kockázat csökkentésének eszközei: az idősök széleskörű informálása a programokról
Szükséges erőforrások	humán erőforrás

Önkormányzatok közötti együtműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együtműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns
--	--

Intézkedés címe:	A női munkavállalás elősegítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	magas a munkanélküli nők száma, nehezebb az elhelyezkedés a gyermeket nevelő nők körében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	bölcsődei szolgáltatás kialakítása
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyműködési Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	nyertes pályázat megvalósítása- bölcsőde megépítése bölcsőde fenntartása
Résztvevők és felelős	résztvevők: munkanélküli nők felelős: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Határidő(k) pontokba szedve	hosszú távú: 2028. december 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: bölcsődébe beíratott gyermekek száma dokumentáltsága: önkormányzati nyilvántartások forrás: önkormányzati adatok fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem épül meg a bölcsőde, nem születik, illetve nem íratnak be kellő számú gyermeket kockázat csökkentésének eszköze: a munkanélküli nők széleskörű informálása
Szükséges erőforrások	humán, anyagi erőforrás, TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00059 számú pályázat
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Fiatalok helyben tartása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	az idősek embereke gyermekei, unokái elvándorolnak a településről, ezért a fiatalok száma a településen csökken
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	anyagi támogatás ösztönzésével a fiatalok településünkön való letelepítése és településünkön tartása

A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Mezőkeresztes Város Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletében 1 millió Ft összegű támogatást biztosíthat a feltételeknek megfelelő, fiatal leteleplők részére
Résztvevők és felelős	résztvevők: fiatal letelepedők felelős: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	rövid távú: a rendeletben meghatározottak szerint hosszú távú: 2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a lakosságszám emelkedése, a fiatalok arányának növekedése dokumentáltsága: önkormányzati nyilvántartás forrás: önkormányzati adatok fenntarthatósága: a képviselő-testület mindenkorai költségvetése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: a támogatás nem elég ösztönző és a fiatalok elvándorlási aránya nem áll meg
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán erőforrás

Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns
--	--

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Programok szervezése az idősök részére
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nagy a veszélye a településen az idősök elszigetelődésének
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	egyre többen vegyenek rész a szervezett programokon rövidtávú cél: a programok száma növekszik középtávú cél: a programok száma növekszik hosszú távú cél: a programok száma növekszik
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	igények felmérése a programok témájára vonatkozóan programok szervezése

szedve	
Résztvevők és felelős	résztvevők: idősök felelős: Idősök Klubja, Nyugdíjas klubok
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Határidő(k) pontokba szedve	2028. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a programok száma dokumentáltsága: az intézménynél dokumentálva forrása: Idősök klubja, Nyugdíjas klubok fenntarthatósága: folyamatos tevékenységgel biztosítható
Kockázatok és csökkentésük eszközei Szükséges erőforrások	kockázat: érdektelenség a programok iránt humán erőforrás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Fizikoterápiás szolgáltatás bevezetése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	szűrővizsgálatok, egészségmegőrző programok szervezése fizikoterápiás szolgáltatás beindítása
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a szükséges eszközök megvásárlása a szolgáltatás beindítása és fenntartása
Résztvevők és felelős	résztvevők: időskorúak felelős: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata és valamennyi intézménye
Határidő(k) pontokba szedve	hosszú távú: 2028. december 31., szűrőprogramok: pályázati kiírások függvényében

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a fejlesztések megvalósítása dokumentáltsága: fejlesztések befejezése forrása: Önkormányzat fenntarthatósága: a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem kerül kiírásra megfelelő pályázat vagy nem nyer a benyújtott pályázat kockázat csökkentésének eszközei: megfelelő pályázatok benyújtása
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán erőforrás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közüntézmények teljes akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	a közüntézmények akadálymentesítése nem vagy csak részben megoldott
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	a közüntézmények akadálymentesek legyenek rövidtávú cél: akadálymentes intézmények száma növekszik középtávú cél: akadálymentes intézmények száma növekszik hosszú távú cél: valamennyi intézmény akadálymentes
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	pályázati lehetőségek keresése pályázat benyújtása pályázat megvalósítása
Résztvevők és felelős	résztvevők: fogyatékkal élők felelős: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata és valamennyi intézménye
Határidő(k) pontokba szedve	pályázati kiírások függvényében

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a fejlesztések megvalósítása dokumentáltsága: fejlesztések befejezése forrása: Önkormányzat fenntarthatósága: a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem kerül kiírásra megfelelő pályázat vagy nem nyer a benyújtott pályázat kockázat csökkentésének eszközei: megfelelő pályázatok benyújtása
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán erőforrás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Fizikoterápiás szolgáltatás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetatlensége szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	szűrővizsgálatok, egészségmegőrző programok szervezése fizikoterápiás szolgáltatás beindítása
A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) és elemei: • Új Roma Stratégia (2019-2030) • Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) • „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) • Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) • Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) • Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	a szükséges eszközök megvásárlása a szolgáltatás beindítása és fenntartása
Résztvevők és felelős	résztvevők: fogyatékkal élők felelős: Mezőkeresztes Város Önkormányzata
Partnerek	Mezőkeresztes Város Önkormányzata és valamennyi intézménye
Határidő(k) pontokba szedve	hosszú távú: 2028. december 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	eredményességi mutató: a fejlesztések megvalósítása dokumentáltsága: fejlesztések befejezése forrása: Önkormányzat fenntarthatósága: a pályázatok által elvárt fenntarthatósági szempontok alapján
Kockázatok és csökkentésük eszközei	kockázat: nem kerül kiírásra megfelelő pályázat vagy nem nyer a benyújtott pályázat kockázat csökkentésének eszközei: megfelelő pályázatok benyújtása
Szükséges erőforrások	pénzügyi és humán erőforrás
Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatás	Amennyiben együtt valósítják meg a tervezett intézkedést. ha nem, akkor: „ebben az esetben nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	10 % körül mozog a településen a munkanélküliség, magas a tartós munkanélküliek aránya	közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése	Gazdasági Program 2015-2019. évekre	közfoglalkoztatási cél meghatározása pályázat nyújtása	Mezőkeresztes Város Önkormányzata	2028. december 31.	közfoglalkoztatásban résztvevők száma	pénzügyi és humán	folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése érdekében együttműködése k kialakítása	adósságcsapda-pénzgazdálkodási hiányosságok	a díjhátralékok csökkenése, a megélhetési gondok csökkenése	Mezőkeresztes Város Önkormányzat a által készített Konceptió	életviteli tanácsadás saját környezetben	Mezőkeresztes Város Önkormányzata	közép- és hosszútávú cél: 2028. december 31.	résztvevők száma, statisztika a, adósságcsökkenés	résztvevők száma, statisztika, adósságcsökkenés	folyamatos, következetes ellenőrzés, a családok számára ellenőrizhető fogyasztók ellenőrzése
3	Hátrányos helyzetű tanulók felzárkózását elősegítő program megvalósítása	hátrányos helyzetű tanulók iskolai eredménye felzárkóztatási szorult	a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatásának elősegítése	Mezőkeresztes Város Önkormányzat szociális rendeletere, Tanoda pályázati	roma gyerekekkel foglalkozások tartása, Tanoda pályázati	intézmények, Roma Önkormányzat	2028. december 31.	foglalkozásokon résztvevők száma	humán	folyamatos tevékenységgel biztosítható

1	A női munkavállalás elősegítése	nehezebb az elhelyezkedés a gyermekek nevelő nők körében	bölcsődei szolgáltatás kialakítása	pályázat	új bölcsőde épület megépítése	Mezőkeresztes Város Önkormányzata	2028. december 31.	bölcsődébe beíratott gyermekek száma	TOP-1.4.1-15-BO1-2016-00059 és az Önkormányzati önerő	folyamatos tevékenységgel biztosítható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Fiatalok helyben tartása	fiatalok a településünkéről elvándorolnak	a fiatalok helyben maradjanak, itt telepedjenek le	Mezőkeresztes Város Önkormányzat rendelete	munkahelyteremtés, szociális bérlakás számának növelése, lakáshoz jutási támogatás	Mezőkeresztes Város Önkormányzat, Foglalkoztatási Osztály, vállalkozók	2028. december 31.	lakónépesség növekedése, csökken az elvándorlás	pályázati forrás, Önkormányzati önerő	folyamatos tevékenységgel biztosítható
2	Programok szervezése az idősek részére	nagy a veszélye a településen az idősek elszigetelődésének	több idősegyen részt a szervezett programok	Mezőkeresztes Város Önkormányzat szociális	igények felmérése a programok témájára vonatkozóan	Idősek Klubja	2028. december 31.	programok száma	humán	folyamatos tevékenységgel biztosítható

	sének	on	rendelete	programok szervezése					ató	
<i>V. A fogvatékozással élő személyek esélyegyenlősége</i>										
1	Fizikoterápiás szolgáltatás beindítása, szűrőprogramok	egészségügyi prevenciós szolgáltatások hiánya, illetve megközelíthetlensége, szükséges szűrőprogramokra történő eljutás nehézsége	a célcsoport célzott szűrővizsgálatai, egészségmegőrző programjai, fizikoterápiás szolgáltatás beindítása	Mezőkeresztes Város Önkormányzatának rendelete	célzott egészségügyi programok szervezése	Mezőkeresztes Város Önkormányzata, helyi civil-szervezetek	közép- és hosszútávú cél: 2028. december 31.	résztve vők száma,	humán erőforrás	esélyegyenlőség biztosítása kapcsolatos intézkedések területi határoza
2	Közüntézmények teljes akadálymentesítése	valamennyi intézmény akadálymentesítése	Mezőkeresztes Város Önkormányzatának költségvetése	pályázati lehetőségek keresése pályázat benyújtása pályázat megvalósítás	pályázati lehetőségek	pályázati kiírások keresése pályázatok beadása és megvalósítás	pályázati kiírások függvényében	akadálymentesített közintézmények növekedése	TOP-3.21.-15-BO-2016-00090 (Önk.B. ép.) TOP-3.21.-15-BO-	a pályázatok által elvárt fenntartathatósági szempo

[illegible]

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem Önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre, az esélyegyenlőségi problémák megvitatására és a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az

Önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az Önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az Önkormányzatrészéről a mindenkori polgármester és képviselő-testület felel.

Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az Önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az Önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az Önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az Önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az Önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és

toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.

Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.

Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Az Önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az Önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési Önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az Önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.